

KATALOG RĘKOPIŚMIENNYCH ZABYTEKÓW MUZYCZNYCH BIBLIOTEKI SEMINARIUM DUCHOWNEGO W SANDOMIERZU

W Bibliotece Sandomierskiego Seminarium Duchownego* oprócz kancjonałów po PP. Benedyktynkach¹ znajduje się jeszcze wiele rękopiśmiennych zabytków dawnej muzyki w postaci zbioru nut wokально-instrumentalnych.

Jeszcze przed wojną zebrał je niemal wszystkie miejscowy historyk i bibliotekarz, ks. Andrzej Wyrzykowski († 1955). W czasie okupacji niemieckiej chronił je pieczołowicie przed grozącą im zagładą². Po wojnie z grubsza uporządkował on nuty i, ułożywszy je w osiem tek, zaczął katalogować. Jednakże z powodu choroby i licznych zajęć wynotował jedynie meznaczną ich część, do numeru 76. Dalsze porządkowanie i skatalogowanie będących częściowo w nieładzie muzykaliów zlecił on podpisanemu.

Obecnie wszystkie nuty są ułożone i skatalogowane, łącznie z fragmentami, jak pojedyncze, luźne kartki a nawet same tylko okładki z tytułem zaginionych kompozycji. Wszystkich pozycji jest przeszło 600. Pod jedną pozycją mieści się nieraz więcej utworów. Pozostały nie skatalogowane tylko nieliczne fragmenty, których nie dało się określić i sklasyfikować. Sześć teczek zawiera nuty formatu „in quarto”, siódma „in octavo”, natomiast ósma i dziewiąta — różnego formatu.

Utwory wokalne i wokально-instrumentalne należą do muzyki kościelnej, jak: msze, nieszpory, litanie, motety, arie, „concerti”, pieśni, kolędy, względnie do muzyki religijnej, jak pastorałki i kolędy klasztorne; tylko kilka pieśni ma treść świecką. W tekstach przeważa język łaciński. Zachowane kompozycje wyłącznie instrumentalne trzeba zaliczyć do muzyki świeckiej, z wyjątkiem tych, które były pisane na organy.

Z zapisek umieszczonych na okładkach nut i z treści utworów można wnioskować, że większa część zbioru pochodzi z dawnej biblioteki PP. Benedyktynek. Z czasem dołączono do niego inne, wywodzące się ze skasowanych klasztorów OO. Jezuitów (kolegia w Sandomierzu i Jarosławiu), Cystersów z Wąchocka, Bernardynów z Radomia i Józefowa k/Biłgoraja, Benedyktynów ze

* Jest to nowa (poprawiona, przerobiona i znacznie rozszerzona) redakcja pracy pt. Rękopiśmienne zabytki dawnej muzyki w Bibliotece Seminarium Duchownego w Sandomierzu, drukowanej odcinkami w *Kronice Diecezji Sandomierskiej* (R. 52—55: 1959—1962). Przyp. Red.

¹ Ks. W. Świerczyk CM: Kancjonały sandomierskich Panien Benedyktynek. *Kron. Diec. sand.* R. 51: 1958 nr 4 s. 123—127, nr 7/8 s. 240—243, nr 10 s. 307—310.

² Mimo tych starań, nutom groziło zniszczenie. Jeden z trzydziestu pocisków, jakie w czasie ostatniej wojny spadły na teren Seminarium zrobił wyrwę w ścianie Biblioteki. Na szczęście nie był to pocisk zapalający, więc skończyło się na uszkodzeniu kilkunastu książek.

Świętego Krzyża, Dominikanów z Dzikowa, Pijarów z Wareża k/Zamościa. Są też nuty przejęte po chórach kolegiat: w Sandomierzu, Klimontowie i Pilicy.

Zaledwie kilka z tych utworów powstało w XVII w.; większa ich część pochodzi z w. XVIII, a znaczna ilość z pierwszej połowy XIX.

Wśród kompozytorów spotykamy nazwiska polskie i obce. Przy wielu utworach autora nie wymieniono.

Cały materiał nutowy przedstawię w czterech rozdziałach:

- I. Utwory kompozytorów polskich,
- II. Pieśni i śpiewy z tekstem polskim,
- III. Utwory kompozytorów obcych,
- IV. Zestawienie wszystkich utworów, łącznie z anonimowymi.

I. UTWORY KOMPOZYTORÓW POLSKICH

Naprzód muszę zaznaczyć, że do kompozytorów polskich zaliczam także kilku obcego pochodzenia, ale spolonizowanych, a nadto tych, którzy się ukrywają pod kryptonimami. O autorach zaś, którzy muzycznie działali tylko czasowo na terenie Polski, albo których pobyt w naszym kraju jest niepewny, będzie mowa w rozdziale trzecim.

Nazwiska kompozytorów podaję w porządku alfabetycznym, wyliczając szczegółowo ich utwory zachowane w omawianym zbiorze. Nuty były napisane prawie bez wyjątku jeszcze za życia kompozytorów, co świadczyłoby o tym, że ówczesni wykonawcy interesowali się szczególnie muzyką współczesną.

Krótkie wiadomości o autorach czerpałem przede wszystkim ze *Słownika muzyków dawnej Polski do roku 1800 A.* Chybińskiego (Kraków 1949) i *Małej encyklopedii muzyki* J. Reissa w oprac. S. Śliwińskiego (Warszawa 1960). Nazwiska i utwory nie wymienione w tych dwóch publikacjach zaopatrzone są w gwiazdkę, nazwiska zaś nie wymienione w nutach oznaczone są kłamarą.

Przy utworach będę podawał: tytuł, możliwie w oryginalnym brzmieniu, zachodzące nazwiska, skład zespołu — w końcu tonację, format oraz sygnaturę.

Najczęściej powtarzające się głosy zespołu występują w umownych skrótach:

- 1) głosy wokalne: C = canto, sopran; A = alto; T = tenore; B = basso;
- 2) głosy instrumentalne: V = violino, -ni skrzypce; Clno, Clni = clarino, -ni, trąbka o bardzo wysokim stroju, do d³; Vla, Vle = viola, -le, altówka; Vc = wiolonczela; Ob = oboje, obój; Tr = trąbka; Fg = fagot;
- 3) Org., Fund. = organo, fundamento tj. sam głos basowy, często z cyframi, czasem nazywany Basso pro Organo, Basso assiduo lub continuo, Partimento generale.
- 4) inne skróty: lez. = format leżący; fragm. = część utworu lub zespołu; def. = egz. uszkodzony, brak jednego lub kilku głosów; inf. = informacja; z. = zeszyt.

Format rękopisu lub książki według ogólnie przyjętych norm uzależniony jest od długości jej grzbietu: 16° = do 20 cm, 8° = od 20 do 25 cm, 4° = od 25 do 35 cm. Nuty jednakże mają często format leżący. W takich wypadkach za podstawę przyjąłem nie wysokość lecz długość egzemplarza.

Tonacja durowa oznaczona została przez wielką, a molowa przez małą literę.

Sygnatura w katalogu bibliotecznym jest podwójna: pierwsza dotyczy numeracji kolejnej wszystkich utworów (cyfry arabskie); druga — utworów zawartych w poszczególnych tekach (litera A, cyfry rzymskie i arabskie). W rozdziale I, II i III posługują się jedną i drugą numeracją, a w IV tylko pierwszą. Nuty oznaczone literą L znajdują się nie w tekach, lecz wśród książek liturgicznych.

1. **Barcicki A. J.** Według A. Sowińskiego³ i J. Reissa⁴ był przy końcu XVIII w. dyrygentem katedralnym i nauczycielem gry fortepianowej w Lublinie, gdzie żył jeszcze w r. 1815. Uchodził on, obok Rodowskiego z Krakowa, za autora poloneza *Patrz, Kościuszek, na nas z nieba*. W jasnogórskim katalogu muzycznym⁵ z r. 1815 pod nr 25 figuruje Barcickiego symfonia in B. Zachowane w Sandomierzu polonezy w liczbie sześciu pisane były w Lublinie.

Polonoisso pour Forte Piano a comp. J. Barcicki. Na ostatniej stronie widnieje uwaga: pour C.C. per F.T. anno 1801, 9 7bris. Lublini. Oto tytuły i tonacje polonezów: nr 1 *Polonoisso* w B, nr 2 w C, nr 3 w A, nr 4 *Tyrolczyk* w Es, nr 5 w c, nr 6 *Pożegnanie* w c.

Tonacja B — format 4° lez. — sygn. nr 18/A I 18.

2. ***Biało brzeski**. Nazwisko to figuruje wśród autorów walców i polonezów, wydanych i sprzedawanych u F. Klukowskiego w Warszawie przed r. 1830⁶.

Mazur Biało brzeskiego — sama melodia.

D — z. — L. 1680 s. 9.

3. **Boczkowski Kazimierz C.M.M.** W r. 1696 obracał się on w kołach muzycznych Krakowa, a potem, przynajmniej od r. 1700 do 1707, był organistą przy kościele klasztornym PP. Benedyktynów w Staniątkach k/Krakowa. W l. 1705 i 1707 napisał dwa kancjonały⁷ na 2, 3 i 4 gł. z basem cyfrowanym; zaczął je pisać w r. 1700. W dedykacji kancjonału z r. 1705 pisze o sobie, że jest „in actu organarius”, rozumie się w Staniątkach. Podpisywał się zwykle kryptonimem. Najdłuższy wyglądał tak: A.C.C.M.M.B.O.A.S.O.S.B.C.S., co ma oznaczać: authore Casimiro C.M.M. Boczkowski, organario actuali sacri ordinis sancti Benedicti conventus Stananticensis. Wynika stąd także, że był on czworga imion, z których tylko pierwsze jest znane. Intrygujący jest podpis w obydwu rękopisach sandomierskich. W pierwszym, po skrócie nazwiska B, następuje O.Sa.d, co mogłoby oznaczać organarius Sandomiriae; w drugim zaś skrót: O.C.S.M.S., który można czytać: organarius collegiatae sanctae Mariae Sandomiriae. Wynikałoby stąd, że Boczkowski, zanim przeniósł się z Krakowa do Staniątek, przebywał jakiś czas w Sandomierzu. Zakonnikiem, jak mylnie

³ A. Sowiński. Słownik muzyków polskich. Paryż 1874 s. 15.

⁴ J. Reiss: Najpiękniejsza ze wszystkich jest muzyka polska. Kraków 1946.

⁵ „Cathalogus Missarum musicalium in Claro Monte Czenstochoviensi [existentium]” wykazuje: 194 mszy uroczystych i ferialnych, 16 mszy pastoralnych, 12 żałobnych, 201 ofertoriów, 19 arii na Offertorium, 13 utworów na roraty, 138 symfonii oraz ofertoriów pastoralnych, 38 litanii i wiele innych kompozycji. Większa część śpiewów była wykonywana z instrumentami. Według „Wykazu” z r. 1863 znajdowały się w chórze jasnogórskim następujące instrumenty stare i nowe: 10 skrzypiec, 8 altówek, 1 wiolonczela, 1 wiolonczyli kontrabas, 6 rottów (rotta — siedmiostrunowy instr.), 9 flautrowersów (flauto taverso), 1 flet major, 1 terclet, 21 klarnetów w stroju: C, B, A, Es, 3 oboje, 7 fagotów, 1 kontrafagot, 11 waltorni, 1 skrzypce z urządzeniem wewnątrz waltorni (?), 18 różnych trąbek, 2 krzywosy, 2 laski, używane zamiast trąbki, 4 trąbki długie, 1 bas — puzon cugowy, 1 trąbka bas, 2 totombasy, 3 bombardony.

⁶ T. Frączyk: Warszawa w młodości Chopina. Kraków 1961 s. 272—273.

⁷ Ks. W. Świerczek CM: Kancjonały Panien Benedyktynów w Staniątkach. *Biul. Zrzeszenia Księży Muzyków* (wyd. powiel.) 1947 nr 2 s. 3.

przypuszcza Chybiński, nie był. Pismo miał tak charakterystyczne, że nawet bez podpisu da się rozpoznać.

1) Concerto de Resurrectione D.N.J.C.: *Christus resurgens ex mortuis* na 2 CB, 2Clni, Org. Poźniej zostało przez kogoś dorobione trzecie clarino; głos ten jednak miejscami nie zgadza się z harmonią. Podpis autora: A. Casimiri M.B.O.Sa.d mpr 1700. Autograf.

D — 8° — nr 244/A VII 4.

2) Prosa de Spiritu Sancto: *Veni Sancte Spiritus et emitte caelitus* na 9 gł. CATB, 2V, 2Clni (Clno Gallico), Violone, Basso assiduo. Podpis autora: Authore Casimiri M.B.O.C.S.M.S. mpr. Anno 1700. Autograf.

D — 8° — nr 245/A VII 5.

4. * B o g u ń s k i Jan, organista katedry sandomierskiej⁸ ok. r. 1829.

Hymny kościelne napisane dla Wielebnej P. Anny Mayewskiej przez Jana Boguńskiego, organisty Katedry Sando, dnia 15 czerwca 1829. Zeszyt, w papierowej okładce, zawiera towarzyszenie do 10 śpiewów łacińskich i 3 polskich: *Twoja cześć, chwała, Do Ciebie Panie, Święty Boże.* Tak akompaniament jak i preludia (walc, rondo i in.) są w stylu fortepianowym.

4° — L 1681.

5. B o h d a n o w i c z F. Bazyli, *ok. r. 1754 w Małopolsce(?), † w r. 1814 lub 1819 w Wiedniu, gdzie ze swoją liczną rodziną urządzał koncerty. Był pianistą i kompozytorem. Ok. r. 1785 wydał w Wiedniu zbiór 12 polonezów.

Sinfonia ex D a : 2V, 20b, 2Cor, Vla, Basso (brak wioli). Del Signore F.B. Bohdanowicz. Ex partibus A. Sosnowska⁹. Symfonia jest pięcioczęściowa: Allegro, Andante, Menuet, Polonese, Presto moderato.

D — 4° — nr 80/A II 20 def.

6. O. D a m i a n (Stachowicz 1658—1699), pijar, kompozytor. Przebywał w Łowiczu, gdzie działał jako wykładowca w kolegium i kapelmistrz. Chybiński wylicza (w *Słowniku*) 8 jego utworów. Dotąd znanych jest przynajmniej 12 kompozycji o. Damiana.¹⁰

Motetto de Sancto Spiritu: *Beata nobis gaudia* al 8: CATB, 2V, 2Clni, Org. Authore Dami(ano). S(cholarum) P(iarum). Perscripsit 17 Septembris 1707 Wąchocensis mpr. C.J. Minenski.

C — 8° — nr 247/A VII 7.

⁸ Od 1664 r. przy kolegiacie sandomierskiej (od r. 1818 katedra) istniało gremium muzyczne, na które składali się: magister czyli senior, bądź duchowny, bądź świecki, 2 dyszkantistów, 2 grających na skrzypcach, wiolista, storcista, symfonista czyli grający na pużome, altysta, tenorzysta i basista. Mieli obowiązek grania na mszy w każdą niedzielę i uroczyste święto, a w czasie Wielkiego Postu śpiewali pasję po meszporach. Muzycanci mieli dom blisko kolegiaty, uwolniony od ciężarów miejskich. Tak było do r. 1867, tj. do konfiskaty funduszków kościelnych przez rząd zaborczy (Ks. M. B uli ń s k i: Monografia miasta Sandomierza. Warszawa 1879 s. 220).

⁹ A. Sosnowska, występująca także (1760, 1769) z pełnym imieniem Agnieszki, jest z pewnością identyczna z sandomierską benedyktynką, tego samego nazwiska i imienia, z drugiej poł. 18 w. Widocznie jeszcze przed wstąpieniem do zakonu interesowała się ona żywo muzyką. Umiała także grać na instrumencie, gdyż jej podpis, już jako zakonnicy, figuruje na fragmencie okładki zaginionego egzemplarza „Fundamento pro Clavicembalo” (nr 567).

¹⁰ Z. Szwejkowski pisze o dwóch utworach o. Damiana, wymienionych w katalogu wieluńskim (*Ruch muz.* R. 7: 1963 nr 3 s. 5) — Dalsze dwa utwory, mianowicie *Litanie* ex C na CATB z tow. instr. i *Missa Requiem* na 2CATB i instr. odnalazł niedawno w Rakowie Opatowskim Jan Węcowski. Oprócz powyższych nut wspomniany badacz odkrył (tamże) nieznanne kompozycje Gorczyckiego, Kobierkowicza, Maksylewicz, Rutha i Staromiejskiego. Za przekazanie mi dokładnego spisu tych utworów składam mu wyrazy podziękowania.

7. Dani e l s k i Florian, organista kościoła św. Anny w Krakowie w l. 1815—1821¹¹.

1) *Polonaise pour le Piano Forte a quatre mains, composée par Florian Dani e l s k i a Cracovie*. Luise Taszycka.

2) *Valse a trois mains*.

B — 4° — nr 556.

8. D a n k o w s k i Wojciech — Adalbert. * między r. 1760 a 1765. Pochodził z Wielkopolski, gdzie też, po krótkim pobycie we Lwowie, działał jako kompozytor i dyrygent. Pokażna ilość jego kompozycji znajduje się w Poznaniu, Grodzisku, Obrze, Przemęcie; wlicza je Chybiński. Przed ostatnią wojną natrafiłem w Bibliotece Jasnogorskiej na następujące kompozycje Dankowskiego: *Missa solemnis* in D, wielka, nabyta w r. 1823; druga *Missa solemnis* in D; *Missa solemnis* in Dis; *Missa* in C, nab. w r. 1835; *Missa ferialis* in D; *Missa* in e; *Vesperae* in D, trzy różne utwory; *Vesperae* in Dis, nab. 1825; *Vesperae de BVM* in D, tylko okładka; *Litaniae* in Es; Ofertorium in D: *Ad Mariam, cum tribuārarer, clamavi*, autograf; *Motetto* in Dis; *Cantate Domino*, nab. 1836. Z tych utworów nieznane są prawdopodobnie tylko *Litaniae*¹².

Vesperae de Confessore a vocibus 6: CAT, 2V, Fund. Autor del Sign. Dankowski. Do chóru PP. Benedyktynek dane jest w miesiącu marcu roku 1815.

C — 4° — nr 27/A I 27.

9. * E l i a s z (Elias de Monte Carmelo), karmelita. Przebywał w klasztorze poznańskim w pierwszej połowie w. XVIII¹³.

Psalmus: *Dixit* a 9: CATB, 2V, 2Clni, Org. Choro SP. Benedicti A. D. 1742. A. Stogniewówna. [Ex] scriptis Sebastian Łęcki. Tylko okładka z Basso pro Organo.

C — 8° — nr 404/A VIII 44 fragm.

10. E l s n e r Jozef, * 1769 w Grotkowie, † 1854 w Warszawie; kompozytor oper, oratorium *Męka P.N.J.Chr.*, utworów symfonicznych, kameralnych, muzyki religijnej; założyciel Konserwatorium w Warszawie, dyrektor opery, nauczyciel Chopina, pisarz, pedagog.

Mazur z opery *Łokietek*, przez J. Elsnera. Jest to wyciąg fortepianowy z najpopularniejszej opery Elsnera *Łokietek król czyli Wiśliczanki* (1818).

C — 4° leż. — nr 557

11 * F i l i p o w i c z P. Brak danych o tym kompozytorze¹⁴.

Mazur przez P. Filipowicza skomponowany.

C — z. — nr 551 s. 8.

12. G o ł ą b e k (Gollumbek, Golobek) Jakub, Ślązak (Silesianus). Data i miejsce jego urodzenia nie są znane. Przed r. 1774 został członkiem kapeli katedralnej w Krakowie; pracował w niej jako śpiewak i kompozytor.

¹¹ Ks. dr K. Mrowiec CM odnalazł w Krakowie 6 jego walców z l. 1815—1821. — W drugim numerze *Journalu muzycznego* (Widrychiewiczza), wychodzącym w Warszawie od r. 1823, znajdował się polonez i 3 mazury F. Danielewskiego (T. F r ą c z y k, jw. s. 277).

¹² W Szalowej k/Gorlic znajdują się nast. utwory W. Dankowskiego: *Missa* in D (1807), *Missa* in G (1795), fragmenty 3 mszy, *Libera* i *Vesperae*. Dankowski występował tam pod imieniem Antoniego (inf. J. Węcowskiego). — Są to zapewne dwie różne osoby.

¹³ Z. S z w e y k o w s k i: *Elias* karmelita, mierzany staropolski kompozytor. Bydgoszcz 1964. *Z dziejów muzyki polskiej*. Z. 7 s. 109.

¹⁴ Znana jest tylko Eliza Filipowicz, skrzypaczka i kompozytorka w l. 1794—1841; m. in. napisała ona „Rondo alla Polacca” na skrzypce z fortepianem (inf. mgra J. Prosnaka).

Miał on także zlecone prowadzenie szkoły śpiewu. Zmarł w Krakowie w r. 1789. G. pisał utwory symfoniczne i kościelne. Chybiński pisze, że szereg utworów Gołąbka ma się znajdować w Archiwum Klasztoru Paulinów w Częstochowie; tymczasem przed wojną znajdowała się wśród tamtejszych nut tylko: *Symfonia Grande* in C w 3 częściach. Zachowało się 5 jego symfonii¹⁵.

Parthia in C a: 2 Cl, 2 Cor, Fg. Del Sign. Gołąbek. Jest to suita trzyczęściowa: Adagio, Adante moderato, Allegro molto. Brak Cl II.

C — 80 — nr 251/A VII 11 def.

13. **Gorczycki** Grzegorz Gerwazy, kompozytor i kapelmistrz. Ślązak z Bytomia. Studiował w Pradze Czeskiej. W r. 1692 został wyświęcony na kapłana w Krakowie. Tu też, po krótkim pobycie w Chełmnie, osiadł na stałe, zrazu jako wikary, a od r. 1698 do 1734, tj. do śmierci, jako dyrygent katedralny (magister capellae musicae) na Wawelu. Z powodu wielostronnego talentu, pracowitości i prawości charakteru nazywany był przez współczesnych „*gemma sacerdotum*”. Z jego bogatej spuścizny kompozytorskiej znanych jest przeszło 60 utworów. Część spośród nich leży w rękopisach, część zaginęła, a kilkanaście zostało w ostatnim czasie wydanych. Poniższy utwór jest motetem koncertowym¹⁶.

Laetatus sum a 9: CATB, 2V, 2Clni, Org. Authore G.G. Gorczycki. Ex scriptis Annae Stogniewówna. Or. S.B.C.S. A.D. 1730 die 23 10bris. Na egzemplarzach podpisy: C.R.; ex scriptis Casi(miri) Kolasin(ski).

G — 80 — nr 241/A VII 1.

14. **Habermann** Jan Piotr. Jest on prawdopodobnie identyczny z Habermanem, skrzypkiem kapeli jezuickiej w Krakowie od 25.VIII.1738. Z nut sandomierskich dowiadujemy się, że był on dwojga imion i ok. r. 1748 przebywał we Lwowie, jako kompozytor i dyrygent chóru OO. Jezuitów. W Bibliotece OO. Cystersów w Mogile znajduje się jego aria pt.: *Propter ardentem charitatem*¹⁷.

1) *Lauda Sion* a: V Solo, CB, Org. „Ten koncert może być produkowany każde niedziele y gdy fest jest o Bogu, osobliwie kiedy jest wystawienie Najświętszego Sakramentu. Który koncert ia daruję na kołędzie Przewielebnym w Chrystusie Pannom Ksawery y Cecylii, moim nayosobliwszym Dyscypułkom y Dobrodziejkom. Jan Piotr Habermann, author we Lwowie 1748”. Autograf.

C — 80 — nr 257/A VII 17.

2) *Aria de S. Matre Anna: Istam, quam laeti colimus* na Canto Solo, 3V, Org. (V 3 tio — viola transposita). W łacińskiej dedykacji ofiarował swojej uczennicy, p. Ksawerii Niedźwiedzkiej „*Joannes Petrus Habermann, Chori Societatis Jesu Leopolensis Capellae Magister et compositor*”. Okładka koloryzowana. Autograf.

F — 80 — nr 258/A VII 18.

3) *O felix et beata dies* (aria o św. Benedykcie) na Canto Solo, 2V, Org. Authore J. P. Habermann. Autograf.

G — 80 — nr 273/A VII 33.

¹⁵ Trzy symfonie w opracowaniu B. Muchenberga wydało Polskie Wydawnictwo Muzyczne (PWM), dwie symfonie — in B i D odnalazł J. Węcowski w Szalowej.

¹⁶ Oprac. ks. W. Świerczek; bas cyfrowany zrealizował F. Rączkowski; wydało w r. 1958 PWM (Kraków). — J. Węcowski odnalazł w Rakowie Opat. dwa utwory Gorczyckiego: *Completorium* ex D (wydało PWM) i motetto „*In virtute tua*” in D; obydwie kompozycje na CATB z instr.

¹⁷ Inf. Z. Szwejkowskiego.

15. Hermanowski A. był zatrudniony jako kompozytor w l. 1741—1743 przy klasztorze Bozego Ciała w Warszawie¹⁸.

Planctus de Passione a: Canto Solo, 2V, Fund. Authore A. Hermanowski. Josephus Jędrzejowski. Na głosie wok.: M. Białogłoska. Na *Planctus* składają się trzy pieśni z polskim tekstem: 1) *Placz, płacz kto żyw, patrząc na dziw*; 2) *Ach, ach me serce, o twardy kamieniu*; 3) *Uważ, grzeszniku, na niebo zawziety*.

c, Es, g — 8° — nr 270/A VII 30.

16. Janicki Mikołaj. Oprócz ponizszego krakowiaka pisał polonezy.

Rondo z krakowiakiem — przez Janickiego. Na początku i końcu tego koncertowego utworu na fortepian zachodzi melodia popularnego krakowiaka *Albośwa to jacy tacy*. Papier i pismo wskazują na początek XIX w.

G — 4° leż. — nr 17/A I 17.

17. Kamiński F. Chybiński wspomina o dwóch Kamińskich nieznanego imienia; jeden był w r. 1742 kantorem w Krakowie i Włocławku, drugi — w l. 1764—1765 członkiem kapeli jezuickiej w Krakowie. Prawdopodobnie ten ostatni jest kompozytorem ponizszych utworów:

1) *Zori ex B*: 2V, 2 Cl, 2Cor, Basso. Del Segnior F. Kamiński mpr. J. Żoliński. Poszczególne części mają oznaczone tempo: *Allo*, *Moderato*, *Largo*, *Adagio*.

B — 4° — nr 33/A I 33.

2) *Kącik* (Koncik, Kątek): 2V, 2 Cl, 2 Cor, Basso. Del Segn. F. Kamiński. Ex rebus J. Żoliński mpr. Jest tu 6 wariacji.

B — 4° — nr 35/A I 35.

18. Kobierkiewicz Józef F.A.J. Chybiński podaje jego nazwisko, bez imion, jako Kobierkiewicz. Tymczasem na nutach sandomierskich i jasnogórskich występuje stale Kobierkowicz. Autor podpisuje się sam J.F.A.J. Kobier. albo: J.F.A. Kobier. Z notatki na nutach *Adoratio* z r. 1735 dowiadujemy się, że Kobierkowicz był organistą na Jasnej Górze (organarius Claromontanus). Biblioteka Jasnogórska posiada następujące jego kompozycje: 1) 2 pastorellae in D: *Caelum, gaude* i *Salve, puelle*; 2) Pastorella in C: *In pace Princeps* na 2 głosy z instr.; 3) *Adoratio* in C: *Musae piae silentium* z r. 1735; 4) *Caeli rores* in F: na CB, 2V, Fg, Org; 5) Cantilena in D: *Patris stupenda*: Solo, 2 Vni, Fg, Org.; 6) *Adiuo Te* na 2 C, 2V, Org. Z tytułu znana jest jeszcze *Pastorella* in A. Chybiński wylicza dalszych sześć zaginionych utworów tego kompozytora:

1) Motetto de B. V. Maria: *Ego Mater pulchrae dilectionis* a 7: CATB, 2 V, Vla, Basso, Org. Authore D. Josepho Kobierkowicz. Ex chartis Thomae Josephi Zerkowski 1740. Ten sam utwór znajduje się w Rakowie.

d — 8° — nr 250/A VII 10.

2) Motetto: *Justus ut palma florebit* a 9: CTB, 2V, 2 Clni, Fund. Authore JF. Kobier. Ex rebus J. Dybański. S(acri) O(rdonis) C(isterciensis) P(raeclari) C(onventus) Andr(aeoviensis)¹⁹. Od Panien Chęcińskich. Na głosach: J.F. Bojanowski.

D — 8° — nr 272/A VII 32.

19. *Kotowicz. Brak bliższych danych o tym kompozytorze. Prawdopodobnie obracał się on w kołach dominikańskich we Lwowie.

¹⁸ [O.] R. Świętochowski [OP]: Tradycje muzyczne Zakonu Kaznodziejskiego w Polsce. *Muzyka*. R. 8: 1963 nr 4 s. 21.

¹⁹ Mowa tu o konwencie w Jędrzejowie. Poprawne odczytanie tych skrótów zawdzięczam ks. bpowi drowi W. Wójcikowi.

Passio ex c-mol a 9: CB, 2V, Ob, 2Cor, ex Dis, Org. Na okładce i Canto: Authore Dno Kotowicz. Fr. Stephanus Jażdżykowski O. Praedicatorum). Na egz. V I: A.S.J. Leopoli. Anno 1767 die 17 Aprilis. Passio jest w trzech częściach. Po pierwszej i drugiej części są wstawki w języku polskim:

Po pars I Planctus 1-mus: *Placzcie angeli, placzcie duchy święte;*

Po pars II Planctus 2-dus: *Coś uczyniło, źródło niewinności;*

Po pars III: *Qui passus pro nobis, Jesu Christe, miserere nobis.*

c — 4° — nr 77/A II 17.

20. *K r a s s o w s k i*. Nazwisko i tytuły dwóch jego utworów znane były dotąd z inwentarza kapeli jezuitskiej w Krakowie z r. 1737.

Motetto de Deo: *Haec dies, quam fecit ex C a 7: CATB, 2V, Cln Solo, Org. Authore Krassowski. Ex scriptis Łucya Czeladzińska. Pro Choro Ordinis SS. P. Benedicti, Sandomiriae. Na głosach: S.I.B.*

C — 16° — nr 271/A VII 31.

21. *K r o g u l s k i* Józef, * 1815 w Tarnowie, † 1842 w Warszawie. Dyrygent XX. Pijarów, pianista i kompozytor.

1) 2 *Mazury* (jeden wojenny) Krogulskiego na fortepian.

2) *Anglez*, J.K. — na fortep.

G, C — z. — nr 551 s. 10, 11, 12.

22. *K r z e w d z i e Ń s k i* Paweł. Autor dotąd nieznan, napisał swój utwór w Sandomierzu.

Motetto de SSma Trinitate: *Te, Deum, Patrem unigenitum a 8: CATB, 2 V, 2 Cln, Org. Authore D. Pauli Krzewdzieński, Sandomiriae, mpr. A.D. 1723 mensis Apr. 25. Na głosach P.K.mp. Autograf.*

C — 8° — nr 260/A VII 20.

23. [*K u r p i Ń s k i* Karol, * 1785 we Włoszakowicach w Poznańskim, † 1857 w Warszawie; kompozytor oper, utworów orkiestralnych, kantat, mszy, pieśni religijnych i patriotycznych, polonezów i innych tańców polskich; teoretyk, redaktor, dyrygent opery warszawskiej.

1) *Marsz Warszawianka* — fortepianowa wersja pierwodruku z r. 1831.

F — z. — nr 551 s. 4.

2) *Pieśń Litwinka*, Allegretto na fort. bez tekstu (inf. J. Prosnaka).

F — z. — nr 551 s. 6.

3) *Mazur Serce nie służy* (z opery — wodewilu *Krakowiaczy i górale*), śpiew z tow. gitary (?)

B — z. — nr 549 s. 10.

24. [*L e s s e l* Franciszek (1780—1838), kompozytor polski.

Jan Tarnowski — transkrypcja fortepianowa ze *Śpiewów historycznych* J. U Niemcewicza (1816) s. 175.

g — z. — 573 s. 14.

25. **M a j e w s k a*, autorka trzeciego spośród sześciu krótkich utworów tanecznych na fortepian z początku XIX w.

Mazur compose par J. Majewska.

C — 4° lez. — nr 6/A I 6.

26. **M r o z o w s k i* Tadeusz. Brak danych o tym kompozytorze. W Bibliotece Jasnogórskiej zachował się jego utwór: *Rorate* in D, z datą 1837, na dwa głosy z instrumentami.

1) *Missa ex G* na Canto Solo, 2 V, Fund. (tylko bas instrumentalny). Author Thaddaeus Mrozowski. A. D. 1801. Na Graduał grają instrumenty symfonię a na Offertorium śpiewa się *Tantum ergo.*

G — 4° — nr 68/A II 8.

2) *Regina caeli*, nowe. Compose a Mrozowski na CA, 2V, Basso, Ex partibus A. Sosnowska.

C — 8° — nr 397/A VII 117.

27. [N a r b u t ó w n a Konstancja.

Zółkiewski. Transkrypcja fortepianowa ze *Śpiewów historycznych* Niemcewicza s. 287. Oryginał jest w Es dur.

G — z. — nr 573 s. 12.

28. N o w a k o w s k i Józef, * 1800, † 1865 w Warszawie; kompozytor licznych utworów fortepianowych, swego czasu popularnych, autor etiud i szkoły na fortepian.

Polonez par Nowakowski.

D — z. — nr 559 s. 3.

29. P u c h a l s k i Józef, znany jest jako autor *Wielkiego walca*, osnutego na tematach operowych i mazurów, wyd. w Warszawie w czasach młodości Chopina²⁰. Autorem mazura mógłby być także Puchalski P., autor mazurów i in. tańców wydanych w pierwszej połowie XIX w.²¹

Mazur, przez Puchalskiego — na fortepian.

D — 4° lez. — nr 548 s. 16.

30. R a s z e k Ludwik Waclaw, rodem z Czech, umarł w r. 1848; nauczyciel muzyki w Puławach, a w. 1826—1828 w dominikańskiej Szkole Wydziałowej w Warszawie; autor *Kancyonału muzyki kościelnej do użytku kościołów parafialnych* (Warszawa 1825); kompozytor zachowanych, wzgl. wymienionych w Bibliotece Jasnogórskiej utworów, jak dziewięciu Mszy, *Requiem*, dwóch symfonii, offertorium, concerto, nieszpórów w ojczystym języku; również w Gidlach znajduje się jego 8 Mszy i *Requiem*; najwcześniejszą datą na nutach jest r. 1785 (Gidle), najpóźniejszą r. 1834 (Jasna Góra)²².

Polonoisse de l'Opera: *Przerwana ofiara* (Wintera) composé (ma być: opracowany na fortepian) par W. Raszko.

B — 4° lez. — nr 562, 2.

31. R o d o w s k i Aleksander z Krakowa uchodzi obok Barcickiego za kompozytora melodii *Patrz, Kościuszek, na nas z nieba*. W Szalowej koło Gorlic znajduje się *Litania* Aleksandra Rodowskiego in D na CATB z instr., a *Missa naturalis* i *Symphonia* są wymienione w katalogu.

3 polonezy (?). Zachowało się tylko V I, w nagłówku: Rodowski.

D, Es, C — 4° — nr 526 fragm.

32. R o s s o c h a l s k i. Brak danych.

Polonoisse Capriccio pour le Pianoforte composée par Mr. Rossochalski — pierwsza połowa XIX w.

d — 4° lez. nr 562, 1.

33. R u c i ń s k i Chrystian, „compositor, organista dobry, bassonista, skrzypek”²³ kapeli Jezuitów w Krakowie w l. 1736/37. Chybiński wymienia dwa utwory znane tylko z tytułu. Niżej podany utwór zachował się jedynie we fragmencie: okładka z Fundamento.

²⁰ E. K. St ad n i c k i: *Walc fortepianowy w Polsce w latach 1800—1830*. Kraków 1962 s. 78.

²¹ T. Fr a ń c z y k, jw. s. 271—272.

²² A. S o w i ń s k i, jw. s. 319 — R. Ś w i ę t o c h o w s k i, jw. s. 17 — Przedwojenne notatki autora z Bibl. Jasnog.

²³ Za Chybińskim podaje J. Prosnak (*Kultura muzyczna Warszawy XVIII w.* Kraków 1955 s. 282).

Cantus suavis ex C, pro strena²⁴: *Ey, Ey nostrates*²⁵: CATB, 2V, 2 Fg, 2 Clni, Fund. Authore D. Ruciński 1742. Ex rebus A. Zajączkowski, Anna Stogniewówna ZROSB. Kollenda.

C — 4° — nr 393/A VIII 33 fragm.

34. Ruth Chrystian Józef. Brak danych o jego życiu i miejscu działalności. Jeden z niżej podanych utworów dedykował on p. Annie Stogniewównie, która była benedyktynką w l. 1730—1742. Umieszczamy zatem Rutha w pierwszej połowie XVIII w. W Rakowie Opatowskim znajdują się utwory J. Chr. Rutha: *Duo Seraphim*, ex G, *Ad Mariam* ex C, *Haec est Domus* ex C oraz *Alma Redemptoris* ex F. Motet *Ad Mariam* jest na C solo z instr., inne są na CATB z instr.

1) Motetto de S. Benedicto: a) *Erat vir Domini* i b) *Hodie Sanctus Benedictus* a v: CAB, 2V cum Fund. generali. Authore Chritiano Josepho Ruth; z szumną dedykacją w języku polskim ofiarował go autor p. Annie Stogniewównie, kantorce Zakonu św. Ojca Benedykta. Autograf.

D, A — 4° — nr 12/A I 12.

2) Aria de Angelis: *Supernae mentes, astra regentes* a: Canto Solo, 2V, Alto Vla necessaria. Authore Josepho Ruth. „Jako strumiczek najmniejszy ma swoje metę y cętrum, do której zawsze płynie, tak ia niegoćną operę składam w ręce JM Panny Krystyny Czeladzińskiej, przeświętnego Zakonu, na cześć i chwale Św. Ojcu Benedyktowi”. Autograf.

G — 8° — nr 47/A I 47

3) Ariae 2: *Scholastica venerabilis* i *Sub Tuum praesidium* a v: Canto Solo, 2 V, Alto Vla necessaria cum Fund. generali (brak wioli). Authore C. Josepho Ruth. Na Canto Solo podpis: Zygmuntowska. Autograf.

G, A — 4° — nr 203/A VI 7 def.

4) Motetto de Apostolis: *In omnem terram exivit* a 9 voce: CATB, 2 V, 2 Clni ex G, Org. Auth. Jos. Ruth. Scripsit Stan. D. Szusztalowicz mpr.

G — 8° — nr 254/A VII 14.

5) Motetto de S. Gertrude „.....” a voc.: CB, 2V, Tuba solo cum Fund. generali. Autho. Christi. Josepho Ruth. Autor dedykował utwór benedyktynce p. Mariannie Moszyńskiej. Brak CB i Tuba. Autograf.

C — 8° — nr 405/A VIII 45 fragm.

35. Sieprawski Paweł. Inwentarz kapeli jezuickiej w Krakowie z r. 1737 podaje jego nazwisko bez imienia i tytuł utworu: *Litaniae* ex F. W Rakowie Opat. znajduje się jego *Regina caeli* ex C na CATB z tow. instr.

1) Motetto de Sanctis, de Confessoribus: *Justus germinabit* na CATB, 2V, Org. Authore D. Paulo Sieprawski. Anno 1711 die vero 13 Augusti K.M.K.M. C(onventus) S(ancti) P(atris) Benedicti, mpr. D(ominus) przed imieniem mogłoby oznaczać pochodzenie szlacheckie lub stan duchowny.

D — 8° — nr 261/A VII 21.

2) Motetto de Sanctis, de Confessoribus: *Plaudite sidera* a 7: CATB, 2V, Solo Clni, Org. Authore Paulo Sieprawski, Anno Dni 1716 die 16 Mai. Na głosach notatka kopisty: Ora pro J. F. Ruszkowski.

D — 8° — nr 267/A VII 27.

36. Si(e)wiński Andrzej. Dotąd znany tylko z nazwiska. Krakowski inwentarz jezuicki z r. 1737 wylicza tytuły dwóch jego utworów. Uwaga (po nazwisku) „Requiescat in pace” świadczyłaby o tym, że autor w r. 1726 już nie żył.

²⁴ Dar kołędowy.

²⁵ Rodacy.

1) *Ave Regina caelorum* a 6: 2 CB, 2V, Vla di Gamba, Org. Authore A. Siwiński. Anno Dni 1713 die 17 Apr. ex scriptis J. Ruzzkowski.

B — 8° — nr 246/A VII 6.

2) *Missa pro Defunctis* a 9: CATB, 2 Hautbois, 2 V, Org. Authore Magnifico²⁶ Andrea Siewiński, Requiescat in pace. Ex partibus Sophiae Bratysiewicza, Ord. S. Benedicti, a Sandomiria 1726.

c — 4° — nr 79/A II 19.

3) Motettae 4 de B.V. Maria a 7: CATB, 2V, Org. Authore Andrea Siwiński. Sandom. A. D. 1729. Scr. Martinus Wachowicz, mpr. a) *Salve mundi Domina*; b) *Salve Arca Foederis*; c) *Salve, o puerpera, templum Trinitatis*; d) *Salve horologium*. Są to łacińskie teksty z Godzinek o Niepok. Początek N.M.P. na Jutrznie, Tercję, Sekstę i Nieszpór. Na głosach zanotowali swe nazwiska kopiści: Sebastia. Łęcki, Joannes Stalkowski, Michał Głuchowski, Michał Banaszkowski. Na okładce i na głosach uwaga: Pro Choro Collegii Soc. Jesu, Sandom. ²⁷

D — 8° — nr 268/A VII 28.

37. Staromieyski J. Nazwisko jego, bez imienia, figuruje w inwentarzu krakowskiej kapeli jezuickiej z r. 1737. Chybiński cytuje tytuły: a) zaginionych utworów, jak hymnów, motetów, 2 koncertów, mszy, niesporów ex G i *Veni Creator*, b) zachowanej jednej Mszy. W Rakowie Opat. znajdują się Concerti: a) de Virginibus — *Dilexisti* i b) de Dedicacione — *Haec est domus* na C solo, 2V, Org. ex G.

1) *Vesperae de Sanctis* a vocibus 9: CATB, 2 V, 2 Clni, Org. Authore del Segn. Staromieyski.

C — 4° — nr 165/A IV 15.

2) *Magnificat* ex C a voc. CATB, 2V, 2 Clni, Fund. Authore Staromieyski. Pozostała tylko okładka.

C — 4° — nr 392/A VIII 32 fragm.

38. [Stefani Jan, * 1746 w Pradze Czeskiej, † 1829 w Warszawie; skrzypek czeski, potem kapelmistrz Teatru Narodowego w Warszawie; autor komedii oper, tańców i muzyki kościelnej.

1) *Aria* (Bardosa *Świat srogi, świat przewrotny* z opery *Krakowiacy i górale* 1794) — na fortepian. (Inf. J. Prosnaka).

C — z. — nr 481 s. 26.

2) *Krakowiak* z tejże opery, transkrypcja fortepianowa. (Inf. J. P.).

D — z. — nr 549 s. 13.

39 *Stefanowski. Pięć *angielców* tego autora odnalazł ks. dr K. Mrowiec w zbiorze krakowskim z l. 1815—1821.

Polonez Stefanoskiego — na 1 głos.

D — z. — L 1680 s. 18.

40. Stolpe Alojzy, * ok. 1790, † 1824; ojciec Edwarda, nauczyciela muzyki oraz Alojzego, pianisty i śpiewaka, a dziadek bardzo utalentowanego kompozytora i pianisty Antoniego († 1872). Pochodził on z rodu szwedzkiego i był nauczycielem „klawikordu do koncertów” w założonym w r. 1821 Konserwatorium Warszawskim, oraz kompozytorem polonezów, w czym rywalizował z Ogińskim. Breitkopf i Härtel w Lipsku wydali w 1813 r. 15 jego polonezów.

²⁶ Tytuł „magnificus” (jaśnie wielmożny) przysługiwał wyższym urzędnikom państwowym i senatorom.

²⁷ Jezuici utrzymywali przy kolegiach t. zw. bursae musicorum. Mieszkali w nich „ubodzy chłopcy należący do chóru kościel. i za tę przysługę byli żywieni i kształceni przez jezuitów. W r. 1733 prawie wszystkie kolegia posiadały bursy muzyków” (Ks. S. Bednarski TJ: Upadek i odrodzenie szkół jezuickich w Polsce. Kraków 1933 s. 440).

1) *Polonez* — Fdur, 2) *Walz* — Desdur, urywek. Obydwa utwory na fortepian, z dedykacją: *Composé et dédié a Mademoiselle Louise Denker par Aloyse Stolpe.*

F, Des — 4° lez. — nr 560.

41. Szarzyński Sylwester Stanisław, cysters. „Najwybitniejszy kompozytor polski na przełomie XVII i XVIII w.” Chybiński wylicza jego 10 znanych utworów, z których najstarszy nosi datę 1692. Obecnie dochodzi jednasty nieco późniejszy.

Concerto de Spiritu Sancto: *Veni, Sancte Spiritus* a 3: Canto Solo, 2 V, Org. Authore SS. Szarzyński²⁸ A. D. 1697, 20 maii. Podpis kopisty: R. mpr.

e — 8° — nr 248/A VII 8.

Uwaga. Do kompozycji Szarzyńskiego można by jeszcze zaliczyć *Nieszpory* i *Mszę*, znane tylko z notatki na fragmencie nut sandomierskich (*Salve Raki* — A VIII 16; *Nieszpor* Szarzy i *Msza* Szarzy).

42. Szczurowski Hyacintus (Jacek), * 1718 na Rusi Czerwonej. W r. 1737 wstąpił do zakonu OO. Jezuitów w Krakowie. Potem przebywał w różnych miejscowościach. Data śmierci nieznaną. Dochoowało się wiele jego kompozycji, które wymienia Chybiński. Z zachowanych czterech utworów w Sandomierzu znany był tylko nr 2: *Dziecino, Boże. Missa* ex D jest inna od tej, która się znajduje w archiwum kościoła w Grodzisku²⁹.

1) Motetto de BV Maria: *Memento, rerum Conditor* i *Maria, Mater gratiae* a 9: CATB, 2V, 2 Valthorn, Basso Vla. Auth. Hyacinthus Szczurowski. Ex chartis Thome Josepho Żerkowski 1741.

D — 8° — nr 243/A VII 3.

2) Concerto: *Dziecino, Boże* na Canto Solo, 2 Hautbois, Org. Auth. D. Hyacinthus Szczurowski. Ex dono R. P. Stan. Kozłowski, regentis Sem. Clericorum. Pro choro Collegii Sand. S. J. Utwór ten figuruje w inwentarzu krakowskiej kapeli jezuickiej z r. 1737. Głosy są w B, Org. w As.

B — 8° — nr 242/A VII 2.

3) *Missa* ex D na CB, 2V, 2 Clni, Fund. Authore H. Szczurowski S. J. Ex scriptis Fr. Borgiae Doliński S. J.

D — 4° — nr 173/A V 3.

4) *Vesperae pro Sanctis* a v. 7: CB, 2V, 2Clni, Org. Ex rebus P. Dziegielewski inpr. Na Clni 1 i 2: A. H. Szczur(owski).

C — 4° — nr 156/A IV 6.

43. *Szymanowski. Kompozytor tego nazwiska nieznanym.

Walc Szymanowskiego — na fortepian.

Es — z. — nr 549 s. 21.

44. *Turczyński Paschalis. Należał on do prowincji ruskiej Bernardynów W r. 1753 jest notowany jako lektor (profesor) filozofii w klasztorze rzeszowskim, od r. 1758—1760 w klasztorze lwowskim. W r. 1775 był wizytatorem generalnym prowincji małopolskiej, a w r. 1781 komisarzem klasztorów archidiecezji lwowskiej. W tymże roku udał się, jako gwardian, na kapitułę za kordon austriacki do Zaslawia, za co po powrocie został, razem z dziesięcioma innymi gwardianami, przez rząd austriacki złożony ze stanowiska. Umarł 10 maja 1800 r.³⁰ W zapiskach zakonnych nie ma wzmianki o tym, czy zajmował się muzyką.

²⁸ Poprawnie odczytali Z. i A. Szwejkowscy. — Koncert wyszedł drukiem w r. 1963 (Kraków) w oprac. ks. W. Świerczka; bas zrealizował K. Sikorski.

²⁹ Inf. Z. Szwejkowskiego.

³⁰ Wiadomość o Turczyńskim zawdzięczam uprzejmości o. prof. dra H. Wyczawskiego OFM.

Litaniae (de BV Maria) a tribus vocibus con organo. Poszczególne wezwania wykonuje chór unisono, na przemian z trzygłosowym chórem solistów (2TB). Authore R(everendo) P(atre) Paschali Turczyński, Ord. Min. Obs. S. P. Francisci.

B — 4° — nr 57/A I 57.

45. *Turowicz Ks. Wydał we Lwowie, u Milikowskiego, kilka utworów na fortepian³¹.

Valse par Mr. Turowicz — tylko melodia.

D — z. — nr 559 s. 2.

46. Wołoszko Andrzej. Nazwisko, bez imienia, i tytuł jego mszy znane są z inwentarza (r. 1737) kapeli jezuickiej w Krakowie. Tytuł „Admodum Reverendus” wskazuje na stan i godność duchowną autora.

Concerto de Pretiosissima Dei Parente: *Surge, propera* a Canto Solo 2 V, Org. Authore Andrea Wołoszko. Od Ojca Juszkiewicza. Na głosie organowym: Authore A. R. Wołosko.

D — 4° — nr 252/A VII 12.

47. Wronowicz Maciej H(yacynthus?), kapelmistrz katedry we Włocławku od 29 maja 1680 r. do marca r. 1684. Dotąd znane były tylko dwie jego kompozycje. Jeden jego utwór pt. *In dulci jubilo* znajduje się w Bibliotece Jagiellońskiej.

Prosa de Corpore Christi: *Lauda Sion* na 9 gł.: CATB, 2V, 3Vle, Org. Brak wioli I i II. Nazwisko autora w skrócie: M. H. Wro. Pisał: Albertus Braciszowicz, kantor kościoła katedralnego w Lublinie, 13 maja 1690 r.

G — 4° — nr 249/A VII 9 def.

48. [Wygrzywalski Józef, autor komediooper *Trzy upiory*, tłumaczonej z francuskiego, wystawionej w Warszawie w r. 1822, w Krakowie 1823³².

Śpiew alla Polacca *Od tak pięknych oczu* z komediooper *Trzy upiory*, śpiewany przez panią Kurpińską, z low. fortep.

G — z. — nr 552 s. 23.

49. *Zajczkowski Roman, benedyktyn. W r. 1661 przebywał w opactwie w Sieciechowie, gdzie był „podprzeoryszem, mistrzem nowicjatu, sekretarzem przysięgłym i pisarzem aktowym”. Przebywał tam jeszcze w r. 1709³³, lecz w r. 1710 urzędował już jako podprzeor w klasztorze na Św. Krzyżu (por. niżej: Rorate).

1) *Veni, Creator Spiritus* na 10 gł.: 2CATB, 2V, 2Clni, Vla di gamba, Org. Utwór ten ułożył i napisał Zajczkowski w Sieciechowie 3 maja 1706 r. i ofiarował chórowi PP. Benedyktynek konwentu sandomierskiego na ręce p. Kata-

³¹ A. Sowiński, jw. s. 390.

³² S. Papierz: Muzyka w polskich czasopiśmie niemuzycznych. Kraków 1962 s. 313 (inf. mgra W. Hordyńskiego).

³³ Ks. J. Gacki: Benedyktyński klasztor w Sieciechowie. Radom 1872 s. 166, 208. — Opactwo benedyktyńskie w Sieciechowie słynęło z dobrego śpiewu chórowego. Weszło nawet w przysłowie, że w odróżnieniu od innych benedyktyńskich mówiono: Sieciechovienses cantores. W klasztorze uprawiano także pilnie muzykę figuralną i instrumentalną. Kapela, złożona z piętnastu świeckich kapelistów, do których przyłączali się także amatorzy zakonnicy, obowiązana była grać codziennie na mszy rannej (matura) o godz. 8, na sumie o godz. 11 i na mieszporach. Oprócz 25 instrumentów należących do orkiestry posiadał klasztor w r. 1797 organy (w kościele) i 2 fortepiany. Ks. Gacki wylicza siedmiu zakonników muzyków z XVII i XVIII w. Szczególnie o. Andrzej Skwerski († 1707) wyróżnił się nie tylko w grze na organach, ale również w kunszcie kompozytorskim i uzyskał stanowisko mistrza kapeli. W pracy ks. Gackiego o benedyktyńskim klasztorze na Św. Krzyżu nie ma wzmianki o o. Zajczkowskim.

rzyny Muszyńskiej, kierowniczką zespołu muzycznego (capellae magistrae).
Podpisał się: Pater Romanus Zajączkowski Benedictinus mpr. Autograf.

C — 8° — nr 259/A VII 19.

2) Rorate (et Kyrie) cum Prosa: *Mittit ad Virginem* na 5 gł.: 2 CATB, Org. Woryginale pisze autor: *Missa Rorate caeli* a 4 voc.: CATB. Zachodzi jeszcze *Zdrowaś bądź, Maryja* z melodią i basem cyfrowanym na same organy do wykonania po odśpiewaniu pierwszej zwrotki prozy, z uwagą: *Sequens. Cantilena Zdrowaś bądź, Maria, si potest placere, placeat pro Organo. Anno Domini 1710 die 16 9bris P. Romanus Mon(tis) S. Crucis Supprior.*

g, B, G — 8° — nr 274/A VII 34.

50. * Z a z y c k i A. Należy go odróżnić od Aleksandra Zarzyckiego (1834—1895), kompozytora świeckich pieśni solowych, miniatur skrzypcowych i suity koncertowej.

(Vesperae): 5 psalmów świątecznych, *Magnificat*, oraz *Alma* i *Salve* — do jednej melodii na CAB, 2V, 2Cl, 2Cor, Org. Na Vno I napis: Del A. Zazycki. Papier i pismo wskazują na koniec w. XVIII lub początek XIX.

C — 4° — nr 157/A IV 7.

Pośród powyższych pięćdziesięciu nazwisk sześć ma brzmienie obce, jednakże Habermann i Ruth, władając językiem polskim, o czym świadczą ich własnościnnie pisane długie, barokowe dedykacje, niewątpliwie albo sami się spolonizowali, albo pochodzą z osiadłych w Polsce rodzin niemieckich. Dlatego można ich zaliczyć do kompozytorów polskich. Również Elsner, Lessel, Stefani i Stolpe na stałe zamieszkali w Polsce.

Przez jakiś czas muzycznie działali w Polsce: Danesi, Riccieri, Luna i Pych, których, jako też i Lechleitnera, zamieszczam w rozdziale III, między autorami obcymi.

KRYPTONIMY

Nasi kompozytorzy, kopiści i posiadacze nut z predylekcją posługiwali się skrótami, ażeby ukryć swoje nazwisko, znane zresztą otoczeniu. Dlatego słusznie możemy przyjąć, że autorzy podpisani kryptonimem są Polakami.

51. Fr. V. G.

1) Concerto de Resurrectione Dni N. J. Chr.: *Tulerunt Dominum* a: 2 C, 2V, Vla-Org. Auth. Fr. V. G.

C — 8° — nr 256/A VII 16.

2) *Domine, ad adiuvandum* a 10: 2 CB, 2V, 3Clni, 2Vle-Org. A. Fr. V. G. Na okładce i głosach podpisał się kopista: K.A.J. Brak Clni II i III.

8° — nr 255/A VII 15 def.

52. F.R.K.P.L.S.O.C.

Motelto de S. Benedicto: *Qui vult venire post me i Ecce nos reliquimus omnia* a: 2C, 2V, 2Clni, Org. Autho. F.R.K.P.L.S.O.C. Później dopisano jeszcze Clni in F.

8° — nr 277/A VII 37.

53. JxJxSJSKWSx-CGxA. Znak x zastępuje tu nieczytelne litery rękopisu. *Regina caeli* de Resurrectione DNJChr. Na 4 głosy: AT, 2V, Org. Dopisano Clni I. Nazwisko autora mieści się pewnie w kryptonimie (jw.) *Ex scriptis J. Ż., org(anarii) A.Dni 1690 die 3 Junii, Radłouiae (Radłów k. Tarnowa?)*. U dołu skrót: NJJ. Na Clni Imo podpis: J.F.X.R.

16° — nr 265/A VII 25.

54. M.M. Na pochodzenie kaszubskie poety, kompozytora czy też pisarza wskazywałyby (w drugiej pieśni) słowa: srodzie, trwodzie.

1) *Ave, Regina caelorum* a 5: 2C, 2V, Vla di gamba, Org. A.D 1714. Authore M.M. Na głosach: Scr. Fr. J.A.A.A.M.

B — 8° — nr 275/A VII 35.

2) *Planctus* 1mo a 4: AT, 2V, Org.

Ach, ciężka załość patrząc na Jezusa,
Gdy Go prowadzą Żydzi do ratusza
I stamtąd wloką, jak złoczyńcę złego,
Sami nie znają, że są nic dobrego (jeszcze 2 zwrotki).

Planctus 2do a 4: 2C, 2V, Org.

Zemdlony Jezus od ciężkich ran srodznie,
Nie masz takiego, kto by Mu w tej trwodzie
Pociechę czynił i politowania,
By się użalił Jego umdlewania (jeszcze 3 zwrotki).

8° — nr 276/A VII 36.

II. PIEŚNI I ŚPIEWY Z TEKSTEM POLSKIM

1. KOŁĘDY I PASTORAŁKI

Spośród zachowanych kołęd i pastorałek wszystkie, z wyjątkiem jednej, są anonimowe. Przy czterech tylko spotykamy datę napisania nut. Na podstawie charakteru pisma i gatunku papieru możemy określić prawdopodobny czas powstania czy skopiowania niemal wszystkich kompozycji. Większość kołęd i pastorałek trzeba odnieść do pierwszej poł. XVIII w. Przepuszczalnie wszystkie kompozycje, jeżeli chodzi o muzykę, są oryginalne i dotąd nieznanne.

W wyliczeniu pieśni będzie zachowany porządek chronologiczny. Nieznane teksty poda się w całości. Krótkie uwagi wskażą na rodzaj i wartość utworów.

1. Motetto de Nativitate Domni: *Gloria in excelsis* — Kuba, Michał, czyli śpicie a voc. 10: 2CATB, 2V, 2Clni, Vla (basso), Org. Scripsit S(ophia) B(ratysiewiczówna), Ord. S. Benedicti a Sandomiria. Anno Dni 1726. Die 17 Martii.

Koncertowy utwór w 7 częściach (66 taktów na 4/4 i 12/8). Może najwartościowsza z sandomierskich pastorałek; rytmicznie bogato urozmaicona.

(Canti:) *Gloria in excelsis Deo.*

(Bas:) Kuba, Michał, Bartek! czyli śpicie?
Aza wrzawy nie słyszycie?

(Chór:) Toc nie śpimy! choć słyszemy,
Na cię z garła nie wrzeszczymy.

(Canti:) Pastuszkowie, z wesołością.
Pośpieszajcie i z ufnością
Do Betleem; narodzony
Bóg i Król w żłobie położony.
Chociaz leży w małym cieie,
Oddajcie mu pokłon śmieie.

(Chór:) Idźmy prędko, nie mieszkałmy!
Tego Króla przywitajmy!

(Bas:) Staszku, miarę daj z kietbasy!
A ty, Bartku, wystrój basy!
A ty, Kuba, na swym rogu
Będziesz grać i śpiewać Bogu!

(Chór:) Idźmy prędko, nie mieszkałmy!
Tego Króla przywitajmy!

Tonacja Cdur — format 8° — sygn. nr 359/A VII 119.

2. Pastorella: *Któż o tej dobie* a 6: 2CB, 2V, Basso pro Organo. Ex scriptis Annae Stogniewówna Cant(ricis) Ordinis S.S.P.B. Pro Choro in Sandomir. A.D. 1738.

Trzy zwrotki znanej kolędy: *Któż o tej dobie leży we źłobie?*¹, śpiewane na przemian z przygrywką instrumentalną, zw. tu symfonią i sonatą.

B — 8° — nr 358/A VII 118.

3. Motetto ex G de Nativitate Christi: *Huc, huc, pastorculi — Idź ty, Kuba, wprzód* na: CATB, Vno unisono i Fund. generale. Anno Dni 1742. Anna Stogniewówna (właśc. nut).

Jest to długa pastorałka w stylu ludowym. Pierwsza część w rytmie krakowiaka, czy tańca góralskiego, liczy 288 taktów; druga w rytmie mazura — taktów 68. Niektóre motywy są dziwaczne. Roi się od błędów. Oto słowa:

Część pierwsza

Huc, huc, pastorculi, huc ad cunas Jesuli!
 Salve suavis floscule, candide narciscule!
 Salutate Parvulum, iacentem Puerulum!
 Ecce parvus Pusio iacet in praesepio!
 Idź ty Kuba wprzód, bo ja nie mam brody
 Padnij na kolana, pozdrów tego Pana.
 Dali, brataszku, dali! aby każdy temu wierzył
 Że się dziś Jezus narodził, aby każdy Boga chwalił.

Część druga

Wesoło, pasterze. z nami śpiewajcie,
 Jezusa małego dziś przywitajcie,
 Który się narodził nam ku zbawieniu,
 Stał się Odkupiciel ludzkiemu plemieniu.
 Tego zaś, Matuchno, obwin w pieluszki.
 Ja siankiem przykryję. Lez, mój Malucki!
 Tu masz podarunek — te winne gruszki!
 Ty, Pawle, daj miodu z twej białej chustki.
 Maluśkie dzieciątko przyjmie śpiewanie.
 Niech będzie wdzięczne nasze wołanie.
 Racz nas na tym świecie pobłogosławić,
 A po tym żywocie racz wszystkich zbawić!
 C — 4° — nr 71/A II 11.

4. *Dziecino, Boze*. Ułożył J. Szczurowski w pierwszej poł. XVIII w. (por. rozdz. I nr 42, 2. Wdzięczny duet kolędowy z tow. 2 ob. i org.

Dziecino, Boze, w źłobie złożona,
 Czemuż wspaniałość Twoja zniszczona?
 Za grzechy moje — płaczu strumienne
 Gaszą godności Twojej promienie.
 Ciało Twoje zimnem zwarzone —
 Za serce moje gniewem spalone.
 Za zbytki — nędza; jak ciężkie kary
 Za grzechy moje cierpisz bez miary.

B — 8° — nr 242/A VII 2.

5. *Gwałtu bracia...* *Cicho* wszyscy na AB, V I (brak V II), Org. Jedna z lepszych pastorałek. Niestety brak drugich skrzypiec. Pochodzi z pierwszej poł. XVIII w.

¹ Por. ks. M. M. Mioduszeowski CM. Śpiewnik kościelny. Kraków 1838—1853 s. 399. — Ks. J. Siedlecki: Śpiewnik kościelny (wyd. jubil.). Oprac. ks. W. Świerczek CM. Kraków 1928 s. 38.

(Śpiewa Bas w tempie Adagio i takcie 4/4).

Gwałtu, bracia, co wam powiem!

Jasność widać nad Betleem!

Pójdźmy z graniem, to się dowiem.

(Przygrywka, potem śpiewają obydwaj głosy. Moderato. Takt 3/8).

Cicho wszyscy, nie dudajcie!

Pana pierwwej przywitajcie,

A co macie, to oddajcie.

Ej, pięknez to Dzieciąteczko,

Musi to być Pamięteczko!

Ale w zimie odpoczywa,

Osiół Go z wołem zagrzewa.

Wa przyjdziewa do chałupy,

Wy się nie rozchodźcie z kupy,

Bo ja pierwszy do wszystkiego

Wezmę ciołka boczastego.

A ja wezmę brzeziastego ²

I barana rogatego

I tłustego i pięknego.

Ale nie praw na fujarzy,

Zagra Jantek na cytarze.

(Zmiana taktu trójkowego na 4/4. Allegro).

Pójdźcie za mną, jak za starszym,

Ucieszmy Go swoim marszem.

Będziemy grać, będziem śpiewać.

Dana, dana, dana, dana!

Przywitajmy swego Pana!

Hej, hej, hej, dana, dana!

Hej, hej, hej, hej, hej!

D-4⁰ — nr 46/A I 46.

6. *Ojczy nasz, pamiętasz?* Na CAT, 2V, i Org. Pastorałka ta, jak na to wskazuje pismo i papier, pochodzi z pierwszej poł. XVIII w. Składa się ona z dwóch części. W pierwszej, dłuższej śpiewają głosy przeważnie na przemian. Partię wokalną poprzedza i przerywa czternastotaktowa przegrywka instrumentalna. Takt 6/8. Drugą część stanowi w tempie Allegro śpiewany ustęp z tekstem Alleluja. Muzyka lepsza od słów.

Ojczy nasz (Co chcesz?) pamiętasz (Powiedz!), żeśmy dary obiecali (Kiedy?), gdy my tu przeszłego roku byli (Ja wiem to). A co dam (Powiem wam), gdy nic nie mam? Ja dam sam te małe jagniątka, wszystkie Mu dam, a stare barany w domu niecham. Bartoszu, (Idę.) Jędrusiu! (Jestem.) uściskaj ode mnie Pamiętko. Ja Mu dam ostatnie jagniątko. Co tylko mam, to Mu dam. Królu nasz! Oto masz. Co my obiecali, oddajemy; więcę by my dali, lecz nie mamy. Weź to od nas, choć na ten czas. Jak będziemy mieli, przyjdziemy zaś. Zatem (w) Twej miłości utrzyjmy nas. Alleluja.

F-8⁰ — nr 361/A VIII 1.

7. *Pasterze przy trzodzie* na 2 CB, 2V i Fund. Długa pastorałka z pierwszej poł. XVIII w.

Część 1. Moderato. Rytm mazura. 100 taktów.

(Chór:) Pasterze przy trzodzie jasność widziei,

Z wielką pilnością do stajni bieżeli;

Gdy ujrzeli w stajni Pana,

Rzekli: Idźmy po barana!

Ty zaś Bartek kielbasę zawieszysz na ramię,

A ty weźmiesz chleba bochenek, Adamie.

² Brzeziasty — pstry jak brzoza, pstrokaty.

(Bas:) Ale nie wezmę, wolę wziąć kozłátko,
Bo kiedy beknie, weźmie Dzieciátko.
Kuba, Maciek wezmą fujarę
I dudać będą na ofiarę.

(Chór:) A Wojtek i Banek otworzą do budy,
Grzela zaś i Jarosz pobiegną po dudy.
Zagrają kozaka dla ochoty w szopie,
Kozak zaśpiewa, ty przestaniesz chłopie.

Część 2. Moderato. Rytm kozaka. Dłuższa przegrywka do tańca. Razem 139 taktów.

(Canto:) A ja, Kozak, swoho Pana
Pryszow znaty atamana.
Ja mu budu tańciowaty,
Szczob sia z mene chłtowo śmiaty. (tekst dłuższy).

Część 3. Lento w takcie 2/4. 110 taktów.

(Bas:) Dziadowie sie zeszl. jalmuznę przymieśli.

(Chór:) A my dziady, co my Panu oddamy,
Kiedy sami nic miłego nie mamy.
Tylko torby są łatami ozdobione,
Na krupy, na szperki i na inną leguminę zrobione.
I w tych torbach mało, prócz tabaki i chleba,
Bo nam w drogę daleką iść potrzeba.
Mamy mąkę i słoninę do grochu,
Będziesz dawał Józefowi po trochu.

I gorzałkę dobrą mamy do smaku,
Jagły, krupy, ciepłe placki do maku.
Wszystko to będzie Józef miał do smaku.

Juz tez zaraz odejdziemy,
Bo juz na wieś poleziemy.

Pamiętaj o nas, Panie,

Miej nad nami zlitowanie! Nasz Panie!

C, F, g — 4° — nr 103/A III 3.

8. *Powiedzcie, pasterze miim* na 2 C, 2 V i Fund. Dwie zwrotki i niektóre motywy melodyczne znamy z popularnej pastorałki³ z poł. XVIII w.

C — 8° — nr 360/A VII 120.

9. *Świat cały wesoly* na 2 C, 2V i bas instrumentalny. Kolęda ludowa. Jedna melodia do wszystkich czterech zwrotek. Śpiew na przemian z przegrywką instrumentalną. Na końcu mazurek.

Świat cały wesoly z narodzenia Pana.
Pastuszkom przy trzodzie wieść była dana,
Przez głos Aniołów czyniąc wesele,
Że w szopie bydłowej Bóg w ludzkim ciele.
Zrodzony ubogo — nam dla zbawienia,
My Mu też uczynimy nikczemne pienia.
W kolędzie niech będzie Panu małemu.
To granie, śpiewanie czynimy Onemu.

Ty, Matko, baw Syna! niechaj nie płacze,
A Józef — staruszek niech przy nim skacze,
By spała Dziecina, Jezus maleńki,
Dla nas się narodził Pan miluteńki.

O, nasz Zakon z miłości ku Tobie, Pan.e,
Gotów Ci jest służyć na Twe wołanie.

³ Ks. M. M. Mióduszewski Pastorałki i kolędy. Kraków 1843—1853 s. 145. — Ks. Siedlecki, jw. s. 497.

Żyj w lata bez końca, żyj w zdrowiu, Panie,
 A łaska dla Zakonu niech Twoja nie ustanie!
 C — 4° i 8° — nr 109/A III 9.

10. Pastorella: *W Betleem sławnym, czasie niedawnym* na Bas Solo, 2V i Org. Dłuższy utwór w rytmie mazura. Każda zwrotka ma inną melodię. Cztery zwrotki wzięte są ze znanej dłuższej pastorałki⁴, piąta jest nieznaną.

D — 4° — nr 108/A III 8.

11. *W Betleem sławnym, czasie niedawnym* — na głos sopranowy z basem instrumentalnym. Pastorałka ta sama, co poprzednia, tylko melodię ma inną, jedną do wszystkich sześciu zwrotek.

C — 8° — nr 362/A VIII 2.

12. Pastorella: *A cóż się to dzieje* a v. 9: CATB, 2V, Tuba pastoralis, Principale, Fund. Ex rebus religiosissimae Virginis Ordinis S. Patriarchae Benedicti Mariannae Mokranowska Conventus Sandomiriensis 1773.

Dłuższy utwór trzyczęściowy o charakterze ludowym. Wiele błędów w harmonii i prowadzeniu głosów. Najprzód śpiewa Bas dwie arie, potem występuje chór.

Aria 1. Andante w rytmie mazura.

A cóż się to dzieje niespodzianie
 Przy mieście Betleem nadzwyczajnie?
 Jest to coś cudownego
 A nigdy niesłuchanego,
 Co się dzieje w Betleemie.

Aria 2. Allabreve (znak taktowy Z).

Poczekaj, bracie, pójdziemy tam,
 Musi to być wielki Pan,
 Ja garnuszek z sobą mam,
 To Mu z serca dam.

Chór. Allegro. Rytm 3/4.

Jak ja pójdę, z sobą wezmę,
 Piękne, białe jagniątko,
 Te się zdadzą dla Paniątka;
 Także wezmę dwie śliczne gołąbki,
 Te się zdadzą dla Paniątka.

D — 4° — nr 37/A I 37.

13. *Ach, ubogi żłobie* na Canto, 2 V i Org. Pierwsza zwrotka jest prawie taka sama jak w popularnej kolędzie, zaczynającej się od tych samych słów. Dalsze zwrotki są odmienne. Piękna, smętna melodia służy do wszystkich dziewięciu zwrotek. Skrzypce pierwsze grają melodię sopranu. Wiek XVIII.

Ach, ubogi żłobie, cóż ja widzę w Tobie?
 Drozsza piękność niżli niebo w małej osobie.
 Ach, ubogie Dziecię, powiedz a wezmę Cię,
 Kto Cię odbiegł w tej jaskini, kto odbiegł na świecie?
 Święte ręce były, które Cię powiły.
 Czemu w sianku, lichej szopie Ciebie położyły?
 Gdyby nie te lice i śliczne żrzemce,
 Juz by Cię był zwierz pochłoniął i łakome lwice.
 Ale i zwierz dziki i bydłące ryki
 Czują skryty ogień wryty do Twojej twarzyczki.
 Powiedz, Dziecię moje, gdzie masz Matkę Twoją?
 Ja uproszę, że Cię w moje zaniosę pokoje.
 (albo:) ze Cię wniosę w liche serce moje.

⁴ Ks. Miódusze w sk: Pastorałki i kol. s. 185.

Tam Ci będę nucił, płacz śpiewaniem krócił;
 Gdybym Cię miał, jużby mi się dom w niebo obrócił.
 Będziesz mi kochaniem, pieszczaniem, chowaniem,
 Nie za syna, nie za brata, ale serca panem.
 Nie było na świecie tej urody Dziecię,
 Mówcie nieba, że to Bóg wasz, a nie zawiedziecie.
 g — 8° i 16° — nr 363/A VIII 3.

14. *Hej nam, hej! Pasterzeta — niebożeta*. Zachowały się tylko głosy: Canto i Vno II.

Tekst o 39 zwrotkach przypomina w szczegółach długą pastorałkę o tym samym początku, lecz z inną melodią⁵. Pasterze przychodzą do stajenki, grając na przeróżnych instrumentach i składając liczne dary, jedynie —

Bartek nie miał co dać,
 Musiał przed nim solo śpiewać.
 Dobył głosu baranego,
 A Józef gadał na niego:
 Już nie śpiewaj tak pięknie,
 Bo się dzieciątko przełęknie.
 G — 8° — nr 364/A VIII 4.

15. *Gdy anielskie brzmią muzyki* — na 2C i 2V. Kolęda z XVIII w. Prawdopodobnie brak niektórych instrumentów, przynajmniej basu, gdyż pauzy wskazują na przegrywki.

Gdy anielskie brzmią muzyki,
 Wesole czynią okrzyki;
 Gdy wszelkie dzisiaj stworzenia
 Nuca swe ochocze pienia.
 Cieszyć się i nam wypada,
 Gdy witamy gościa z meba.
 Niech więc wesole klaryny
 Dadzą odgłos tej nowiny
 Niechaj i ziemską kapela
 Pomoże nam do wesela,
 Niechaj mile dźwięki grama
 Wzbudzą serce do kochania.
 A — 8° — nr 365/A VIII 5.

Z XVIII w. mamy jeszcze 5 jednogłosowych pastorałek (w tym jedna kolęda) bez towarzyszenia (nr 16—19b). Oto pierwsze zwrotki tekstu:

16. *Pastuszkowie, bracia mili*,
 Gdzieście pod ten czas chodzili?
 Chodziliśmy do Betleem,
 Jaki taki swoim rejem.⁶

Tylko pierwsza zwrotka jest znana z *Pastorałek* ks. Mioduszewskiego, dalsze są całkiem odmienne.

C — Folio — nr 366/A VIII 6.

17. *Pastuszkowie, braciśzkowie*,
 Przebóg, wstajcie, posłuchajcie, co powiem.
 Słyszę jakieś głosy, az mi stają włosy na głowie.
 G — 8° — nr 367/A VIII 7

18. *Anoś z nieba, gdy zaśpiewał*
 I pasterzom, którzy spali, opowiedział.
 C — 8° — nr 368/A VIII 8.

⁵ Tamże s. 71.

⁶ Rej — szereg, tamec; przewodnik tańca.

19a. *Koniec utrapienia narodu ludzkiego,*
 Bóg nam zesłał Syna Jednorodzonego,
 By przyjął człowieka, który był z daleka (kolęda).

19b. *Wesołą nowiną dziś ogłaszamy,*
 Z radości serc, którą mamy

Tekst i melodia ostatniej pastorałki, z małymi wariantami, są znane z *Pastorałek* ks. Mioduszewskiego (s. 196).

C 1 G — 8° — nr 369/A VIII 9.

Z początku XIX w. pochodzą rękopisy (nr 20—21).

20. Koncert na Boże Narodzenie: *Gloria in excelsis Deo — Puer natus in Betleem — O Józefie, czego chcesz?* na 2 C, 2V, Basso.

Utwór trzyczęściowy. Instrumenty towarzyszą śpiewowi oraz kończą pierwszą i drugą część dłuższą przegrywką. Pierwsza zwrotka kolędy *O Józefie* znana jest z kantyczek. Dalsze zwrotki, refren i melodia są inne.

B — 8° — nr 370/A VIII 10.

21. *Pasterze mili, cóście widzieli? — Bóg się rodzi, moc truchleje — Grates nunc omnes* na Canto, 2V i Basso. Trzy luźne utwory. Mogą one jednak tworzyć cykl. *Pasterze mili* ma nieznaną melodię. Karpińskiego *Bóg się rodzi* tylko w dwu pierwszych taktach przypomina popularną nutę; w drugim odcinku melodii powtarza się motyw pieśni wielkanocnej⁷.

Tekst *Grates nunc omnes* wzięty jest z dawnej bozenarodzeniowej sekwencji mszalne.

B, F, A — 8° — nr 371/A VIII 11.

Osobną grupę wśród pieśni na okres Bożego Narodzenia stanowią tzw. kolędy klasztorne, z życzeniami. Jest ich dziewięć (nr 22—30). Osiem z nich ułożono ku czci księżki Marianny Siemianowskiej⁸, która sprawowała rządy w klasztorze od r. 1762 do 1803 czyli przez 41 lat. Kolędy wymieniają jej imię Maria, Marianna, albo nazywają ją Grzymała⁹, od herbu Siemianowskich. Z dłuższych tekstów podają tylko niektóre charakterystyczne zwrotki.

22. *Wesel się świecie!* Ta nowina ludzi

Do jak najstodszej mech radości wzbudzi.

Patrzcie, jak wielkie w betleemskiej macie

Pieszczoty chacie.

Cóż to za moda, co za obyczaje!

Wszystkiego w zgębę,¹⁰ gdy Bóg innym daje,

Sam z rąk ich głodny w postaci człowieka

Odrobiny czeka.

W kazdym Chrystusa przełożenstwie czcimy;

I w Mariannie nawet Go widzimy.

Darmo abrysów¹¹ podobniejszych szuka

Malarska sztuka.

W pogardzie świata jak jest znamienita,

Będąc w honory z pradziadów oblita.

Jaśnie wielmożne rzuciła promienie

W zakonu cienie.

⁷ A. Szweykowska: *Polskie kolędy i pastorałki*. Wyd. 2. Kraków 1958. Teksty s. 37.

⁸ Ks. J. Gajkowski: *Benedyktynki sandomierskie*. Sandomierz 1917 s. 64. (Odb. z *Kron. Diec. sand.*).

⁹ B. Paprocki: *Herby rycerstwa polskiego*. Wyd. 2 (J. K. Turowskiego). Kraków 1858 s. 613. — E. Paprocki SJ: *Origo stemmatis Grzymała*. B.m.r. (współwydane z drukiem: *Łaski cudowne...* Warszawa 1652).

¹⁰ Zgęba — tyle, ile się w gębie zmieści, pod dostatkiem.

¹¹ Abrys — tutaj kopia, obraz.

Pierwsza połowa 24 zwrotek liczącego tekstu jest nabożną kolędą; dalsze zwrotki zawierają wyrazy hołdu i powinszowanie dla ksieni. Pod nutami jest podłożonych tylko 12 wybranych zwrotek. Melodia w rytmie poloneza. Są tylko nuty dla Canto i Tenore oraz egzemplarz z tekstem.

B — 4° — nr 16/A I 16 def.

23. *Przebóg! co widzę? Bóg-Dziecina płacze.*

Kiedy świat cały od radości skacze.

Łzy Jezus wylewa, serce się rozplywa

W pociechy.

Z tych łez wylewu, cóż wnosić potrzeba?

Tylko pomyślność i pociechy z nieba!

Które niech spływają, hojnie się zlewają

Na ciebie.

Niech Bóg wcielony, w ludzkich członkach małych

Największe tylko dary dla Grzymały

Z pieluszek wzwija, jemu zawsze sprzyja —

Zyczymy.

Niechaj ten rycerz¹² męstwem i odwagą,

Imieniem sławny w Polsce i powagą,

Wzrost zabiera chwały od Dzieciny małej,

Jezusa.

Pod melodią w rytmie poloneza jest 14 zwrotek; dalszych 6 znajduje się na dwóch kartkach z samym tekstem. W pierwszej połowie kolędy jest mowa o łzach Bożej Dzieciny, z której mają spłynąć strumienie łask dla ksieni. Zachowały się tylko egzemplarze głosów 2C i B.

B — 4° — nr 149/A III 49.

24. *Lutnio moja, chwila twoja!* wydaj głos wesół!

Tryumfalne niechaj walne dziś okrzyki koło

Nasze z pieni wielkiej Ksieni czyni wykrzykuje,

Gdy prawdziwe i życzliwe wota ofiaruje.

Płacz Dziecięcia, memowłęcia! Nie bój się Grzymało,

Przeciwne i przykrego, abyć się co stało!

Dzisiaj wcielone, niestworzone Słowo peroruje,

Nie słowami, ale łzami łaski obiecuje;

Wszystkim wspólnie, zaś szczególnie Matce Zgromadzenia

Z tak zacnego i godnego Maryi imienia.

Dla Grzymały, niech świat cały wie, że Bóg przychylny

Dzisiaj wcielony, narodzony, dowód nieomylny:

On to sprawił, gdy cię wstawił, żeś jest Zgromadzenia

Wielką Ksienią, wszyscy mienią z cnot i urodzenia.

Kolęda składa się z dwóch części; pierwszą stanowi 9 zwrotek z dwiema melodiami, drugą — 3 zwrotki (Wiwat).

G i D — Folio — nr 146/A III 46.

25. *Nuż rycerzu, stań w pancerzu,* bij larum wesóło.

Dalsze wiersze wzięte są częściowo z poprzedniej kolędy — życzeń. Po dziesięciu zwrotkach następuje „Wiwat”. Układ jest na 2C B, 2V ni; brak Vno I.

C — 4° — L 1653 def.

26. *Wszystkie smutki i zgryzoty,*

Niepokoje i kłopoty,

Wraz zebrane nadręczenia

Nie przerwiecie słodkich pienia

Ni serc wesela...

¹² W herbie Grzymała stoi rycerz w bramie na strazy, z mieczem w ręku.

Wszak przy tobie obrona
 Zakonnego jest grona;
 Serca, usta to wyznają,
 Po kolędzie, gdy śpiewają
 Wdzięczność Grzymale. (10 zwr.).

Układ jest na CATB. Na końcu uwaga: Symfonijki kawałeczek ex F można przegrać przed śpiewaniem.

F — 8° — nr 577.

27. Dwie kolędy z życzeniami dla ksieni Siemianowskiej:

- 1) *Wesoło niebo w pociechy opływa*. Jest tylko Canto i cały tekst (11 zwr.).
- 2) *Wychodźcie widzieć króla Saiomona*. Jest tylko Tenore z tekstem (10 zwr.).

F — 4° i 8° leż. — nr 578 fragm.

28. *Kresy wyznacza Słowo utajone*

Milczema, gdy jest objawione
 W cztery tysiące lat się Słowem stając,
 Nam przykład dając,
 Byśmy w czterysta dni blisko milczenia
 Czterdzieści więcej serc wdzięcznych życzenia
 Dały świadectwo słowy, co nam było
 Objawić miło.

Jezus w osobie twojej przełożońskiej,
 Imię Maria wraz w cnotcie panieńskiej;
 Urząd i imię wszak największe w świecie
 Twe własne przecie.

Łaskawe nieba, iż nam znaleźć dały
 Ukryty w świętej roli ten skarb cały!
 Już lat czterdzieści z niego czerpamy,
 A cały mamy!

W szóstej zwrotce (tu 4-ta) zaznaczono, że kolęda była śpiewana w czterdziestym roku rządów ksieni M. Siemianowskiej, a zatem w r. 1802. Głosy: Canto I i II.

G — Folio — nr 150/A III 50.

29. *Sławne Muzy Helikonu,*

Wyśpiewujcie dla Zakonu,
 A najpierwsze dla nich wiersze
 Dajcie rytmy pospołu.
 Wszystkie zgodne Pamię głosy,
 Co je noszą pod niebiosy,
 Dadzą piemię. Zgromadzemi
 Da swe wiersze i prozy.

Śpiewać będą nieprzestannie
 Najprzewielebniejszej Panmie
 Jak syreny i nymf treny,
 Niby jak w hesperyjskiej wannie.

Długi, 16-to zwrotkowy, barokowy wiersz. Dwie melodie kontrastujące ze sobą rytmem, tempem i tonacją. Po każdej zwrotce „praeludium”. Są głosy: 2CAB; brak głosów instrumentalnych.

C i G — 4° — nr 140/A III 40.

30. *Ten, co krąg ziemny twórczym palcem dźwiga,*

Co skrytych tajni wzrokiem swym dościga,
 Ten dziś w nas wdzięczną chęć wznieca,
 By wyznać, co serce czuje:
 Niech nam Ksieni długo żyje!

Razem 9 zwrotek. Są głosy: CA i T (brak B), 2V. Utwór słaby pod względem tekstu i muzyki.

C — 4° — nr 45/A I 45.

2. PIEŚNI O MĘCE PAŃSKIEJ

Pieśni tych jest ilościowo więcej niż kolęd. Są to przeważnie pieśni proste, z jedną melodią do wszystkich zwrotek. Kilka tylko melodii ma charakter koncertowy, popisowy. Znaczna część utworów jest zdekompletowana. Ograniczam się do podania początkowych słów pieśni i do krótkich uwag. Na początku wyliczam te pieśni, o których już była mowa uprzednio w rozdz. I.

31. Planctus 1) — *Ach, ciężka żalność.*

" 2) — *Zemdlony Jezus.*

Por. rozdz. I nr 54, 2) — M.M., r. 1714.

32. Planctus 1) — *Placzcie, Angeli.*

" 2) — *Coś uczyniło, źródło niewinności.*

Por. rozdz. I, 19 — Kotowicz, Passio z r. 1767.

33. Planctus 1) — *Placz, płacz kto żyw.*

" 2) — *Ach, ach, me serce.*

" 3) — *Uważ, grzeszniku.*

Por. rozdz. I, 5 — Hermanowski, w. XVIII.

34. Planctus o Męce Pańskiej. Głosy: Canto 1-mo, Tenore 1-mo, 2 Vuu, Org. Na głosach podpis: S. J. Borkowski.

Plankt 1 — *Gorzkie żale, przybywajcie* (3 zwr.).

" 2 — *Noc nastaje, ach, ach, smutna* (3 zwr.).

" 3 — *Umarł na krzyżu okrutnie rozpięty* (5 zwr.).

" 4 — *Gdy Cię na krzyżu widzę, Syna mego* (3 zwr.).

Plankty 1, 2 i 4, z małymi różnicami w tekście i melodii, znajdują się w staniąteckim kancjonale p. Barbary Jaworeczka († 1769)¹³ *Gorzkie Żale*, mimo pewnego podobieństwa, różnią się znacznie od obecnie śpiewanych. Po każdej zwrotce gra „symfonia”. Pismo wskazuje na początek XVIII w.

c, c, e i h — 8° — nr 372/A VIII 12 def.

35. Planctus 1 — *Uważ, grzeszniku, co dla twych złości Bóg ciężko cierpi...* (3 zwr.) na Canto i 2 V.

Planctus 2 — *O dniu smutny, dniu żaloby* (5 zwr.) na Alto i 2Vni.

Egzemplarz tych nut, podobnie jak nut pod nr 36, leżał wśród kompozycji autora ukrywającego się pod kryptonimem M.M. (por. I nr 54). Plankty mogą być jego utworami, a na pewno pochodzą z pocz. XVIII w.

g — 8° — nr 379/A VIII 13.

36. Planctus 1 — *Ach, ja Matka zasmucona* (3 zwr.).

" 2 — *Jezus pod ostrą koroną boleje* (4 zwr.).

" 3 — *Dziękaj, o Jezu, za Twe święte rany* (2 zwr.).

" 4 — *Witaj, o rano przebłogosławiona* (2 zwr.).

Zachował się tylko egzemplarz z głosem solowym, którym w pierwszej pieśni jest alto, a w innych canto. Pieśń *Ach, ja Matka* spotykamy także w kancjonale staniąteckim¹⁴, lecz tekst jest tam o 3 zwrotki dłuższy, a melodia uległa drobnej zmianie rytmicznej. Niektóre zwroty tekstu spotykamy w *Gorzkich Żalach*,

c, ..., g, g — 8° — nr 374/A VIII 14 fragm.

¹³ Na s. 127, 129 i 197.

¹⁴ Tamże s. 61.

37. a — *Klóz Cię, o Jezu, do tak okrutnego krzyża przykował?* (4 zwr.).
 b — *Klóz Cię wbił na krzyż tak okrutnie?* (4 zwr.).

Zachował się tylko egzemplarz z Canto.

Es, e — 4° — lez. — nr 375/A VIII 15.

38. Zbiór pieśni o Męce Pańskiej. Zachował się jedynie egzemplarz basu cyfrowanego, niekompletny, bo brak przynajmniej karty tytułowej i jednej karty z nutami. Podane są tylko pierwsze słowa tekstu. Napisany w pierwszej poł. XVIII w.

- 1 — *Jużeś gotowy.*
- 2 — *Rusz się, stworzenie* — do grania.
- 3 — *O widoku niestychany.*
- 4 — *Noc nastąpiła.*
- 5 — *Ach, ja matka zasmucona* (por. nr 36).
- 6 — *O Jezu, grzesznych zbawienie.*
- 7 — *Gorzkie Zale* — do grania (por. nr 34).
- 8 — *Ach, ciężka żalność* (por. nr 31).
- 9 — *Gdy Cię na krzyżu widzę* (por. nr 34).
- 10 — *Krzyżu święty* — do grania.
- 11 — *Qui passus.*
- 12 — *Płaczże dzisiaj, duszo wszelka.*
- 13 i 14 — *Qui passus* (= nr 11).
- 15 — *Ach, ja matka* — do grania (= nr 5).
- 16 — *Jużeś gotowy* (= nr 1).
- 17 — *Rusz się, stworzenie* (= nr 2).
- 18 — *Noc nastąpiła* (bas jest do innej melodii niż pod nr 4).
- 19 — *Rozmyślajmy dziś.*
- 20 — *Ojczy Boże* — do grania.
- 21 — " "
- 22 — *Krzyżu święty* (= nr 10).
- 23 — *Czemuś, o złości.*
- 24 — *Noc nastąpiła* (= nr 4).
- 25 — *O Jezu, grzesznych zbawienie* (brak drugiej połowy pieśni).

Pieśni opracowano w tym zbiorze dwukrotnie; różnią się przeważnie tylko tonacją i figuracją.

8° — nr 406/A VIII 46 fragm.

39. Trzy arie-plankty na Canto solo. Brak głosów instrumentalnych.

- 1 — *Smutnej żałoby okryta obłokiem*
Zalej się, duszo, krwawym łez potokiem,
Gdy Zbawiciel tome
W krwawym rubikonie (2 zwr.).
- 2 — *O dniu smutny, dniu żalnosny!*
Bog się z światem pożegnał.
O bolesny, o dniu sprosny,
Któryś Boga w grób wegnał (4 zwr.).
- 3 — *Divina, salve, o Christi spina* (1 zwr.).
 g i c — 4° — nr 394/A VIII 34 fragm.

40. Trzy arie stanowiące jeden cykl. W pierwszej arii śpiewają na przemian i razem „Anima” (głos pierwszy) i „Angelo” (głos drugi); drugą arię wykonuje sam pierwszy głos, trzecią duet. Brak głosów instrumentalnych.

Aria 1-ma: *Cóz to za widok? Jezus na krzyżu umiera*

Dla twej miłości, dusza, takąż śmierć odbiera.

(W tekście są zwroty z *Gorzkich Żali*).

Aria 2-da: *Przebóg! cóż to jest, że Jezus umiera,*
Który jest życiem i niebo otwiera? (6 zwr.).

Aria 3-tia: *Nie płaczcie, dusze, nad Jezusem Panem!*
Krew we łzach toczy, bo jest Pelikanem (6 zwr.).
F — 4° — nr 147/A III 47 fragm.

41. *Passio DN. Jezu, Chr. a vocibus 4: 2C, 2V con Fund.* Do Chóru PP. Benedyktynek Sandomierskich dana jest R-u 1815.

Po Pars I plankt:

1 — *Witaj, Jezu, skarbie drogi* (1 zwr., e moll).

Po Pars II plankt:

2 — *Oto przybity do krzyża srogięgo* (1 zwr., a moll).

Po Pars III.

3 — *Qui passus est pro nobis.*

4° — nr 11/A I 11.

42. *Passia ex Dis a v. 5: C A, 2 Vni con Fund.* Do chóru PP. Benedyktynek Sandomierskich jest dana R-u 1815.

Plankt po Pars I:

Uważ grzeszniku, co dla twej złości
Ucierpiał Jezus, ach, w niewinności...

Plankt po Pars II:

Spojrzyj, grzeszniku, na Jezusa twęgo
Na krzyż gwoździami srodze przybitego.
c, g — 4° — nr 340/A VII 100.

43. Śpiew na Wielki Piątek przy grobie Pańskim — na 1 lub 2 gł. z org. Pierwsza poł. XIX w.

Ach, wdzięczny Jezu, czemu [m]nie umierasz?

Czemu mnie Matki [z] sobą nie zabierasz?

Wszak mnie umierać przystoi niż Tobie;

Rada bym zaległa Twe mieszkanie w grobie (1 zwr.).

C i F — 8° — nr 572.

3. PIEŚNI DO MATKI BOŻEJ, DO ŚW. BENEDYKTA I PRZYGDNE

44. Zeszyt z głosem sopranowym zawiera 3 łacińskie i 6 polskich pieśni o Matce Boskiej, nadto sam tekst jednej pieśni o Męce Pańskiej. Pismo z pierwszej poł. XVIII w. Brak innych głosów.

1 — *O Sancta Maria, caelorum Regina.*

2 — *Tu thronus regius, Maria.*

3 — *Insignis Mater incarnati Verbi.*

Te trzy pieśni znajdują się także w kancjonale sandomierskich Panien Benedyktynek z r. 1750. Melodia pieśni *Insignis Mater* jest w staniąteckim kancjonale z r. 1705 do tekstu *Najwyższa Matko najwyższego Boga* (od 4 zwrotki: Ty, któraś pięknie dni swoje skończyła).

4 — *Wesołe i wdzięczne zstąpcie z nieba pienia*¹⁵ (3 zwr.).

5 — *Pani nad ziemią, Królowa nieba*¹⁶ (4 zwr.).

6 — *Maryja, na niebie królujesz* (2 zwr.).

7 — *Nieba Królowa, Maryja wybrana*¹⁷ (5 zwr.).

8 — *Jako róża między kolącym głogiem*¹⁸ (5 zwr.).

9 — *O widoku niesłychany! Bóg Stworzyciel skatowany* (O Męce P.).

8° — nr 377/A VIII 17 fragm.

¹⁵ W staniąt. kancjonale z r. 1707 (k. 129') 11 zwrotek.

¹⁶ W staniąt. kancjonale (Jaworeczka s. 166) inna mel. i 6 zwr.

¹⁷ W staniąt. kancjonale z r. 1705 (k. 88') 7 zwr.

¹⁸ W staniąt. kancjonale z r. 1586 (k. 62', zapiska późniejsza) 4 zwr.

45. Na luźnej karcie zapisane są cztery pieśni do Matki Boskiej bez tekstu. Spośród nich 3 są ułożone na 2 głosy z basem instrumentalnym; jedna ma zanotowany tylko bas. Nuty były widocznie przeznaczone do grania. Pochodzą z w. XVIII.

- 1 — *Wesołe...* (por. nr 44, 4).
- 2 — *Długoż się bawić będziesz?*
- 3 — *Dobry dzień* — sam bas.
- 4 — *Maryja...* (por. nr 44, 6).

8° — nr 378/A VIII 18.

46. Pieśń o N. Pannie Maryi podczas mszy św. na cztery głosy wokalne: CATB i Org. Scrispit A. D. 1818.

Perło droga, Matko Boga (8 zwr.).

Pieśń ta z inną melodią i dłuższym tekstem (15 zwr.) znajduje się w śpiewniku ks. Mioduszeńskiego. Słowa pochodzą z XVIII w. ¹⁹ Melodia ludowa; opracowanie słabe.

F — 4° — nr 350/A VII 110.

47. Dwie kartki zetłate z większego zbioru. Nuty i słowa na jednej karcie prawie niewidoczne. Papier i pismo z początku XIX w.

1 — Końcowe słowa nieznaney pieśni mszalnej (na Agnus i Przegeganie). Sam tekst.

2 — *Serdeczna Matko, Opiekunko ludzi*. Popularna pieśń do N. Serca Panny Maryi. Tylko jedna zwrotka na dwa głosy z basem instrumentalnym (system wiolinowy i basowy). Tekst pochodzi z w. XVIII; wtedy zaczynał się od słów: *Najświętsza Matko, Opiekunko ludzi* ²⁰. Melodia jest identyczna z tą, jaką ma pieśń *Święta Maryjo, Matko Chrystusowa* ²¹.

3 — *O Maria, o decora* — na 2 głosy.

4 — *Kiedy ranna zorza budzi i snu mara już nie ludzi* — na 2 głosy.

F, G, G — 8° leż. — nr 379/A VIII 19 fragm.

48. Pieśń do Matki Boskiej (Częstochowskiej).

Tysiąckroć bądź pozdrowiona, o Maryja, Maryja.

Popularna na Śląsku melodia opracowana jest fortepianowo. Pismo z pierwszej poł. XIX w.

C — 4° — nr 380/A VIII 20.

49. Trzy pieśni na jeden lub dwa głosy z towarzyszeniem organów; układ fortepianowy. Luźne kartki z poł. XIX w.

1 — *Salve Regina, zawitaj Królowa* (8 zwr.).

2 — *Witaj Święta i poczęta* (1 zwr.).

3 — *Kto się w opiekę poda Panu swemu* (1 zwr.).

F, As, F — 4° leż. — nr 580.

50. Pieśń o św. Ojcu Benedykcie: *Benedykcie, Ojczye święty* — na Canto I, II, III i Alto. Napisana ok. 1800 r.

F — 4° — nr 122/A III 22.

51. Zeszyt zapisany jednogłosowymi pieśniami.

1 — Msza: *Rozsądź mię, Boże*. Różne melodie na Kyrie, Gloria, Credo, Offertorium (do melodii dodany bas), Sanctus, Agnus.

2 — *Aniele, Stróżu duszy*. Melodia mollowa. Tekst ks. Zygm. Odełgiewicza ²².

¹⁹ Ks. P. Folwarski. Śpiewnik. Kraków 1802 s. 276.

²⁰ Tamże s. 272.

²¹ Ks. Siedlecki, jw s. 219.

²² T. Klonoński: Szczegły do meba. Poznań 1867 s. 798.

3 — *Ciebie, Boże, wychwalamy* (Te Deum). Słowa ułożył ks. J. W. w r. 1806²³.

4 — *Chwałę Panu wdzięcznym pieniem* (na Gloria). Słowa wyjęte z pieśni mszalne Brodzińskiego: *Z odgłosem wdzięcznych pieni* (r. 1820).
8° — nr 381/A VIII 21.

52. *O, który jesteś w niebie* na CA i Org. (czterogłosowa) z pierwszej poł. XIX w. Pieśń tę zamieścił ks. Mioduszewski w *Śpiewniku* z uwagą: Ojciec nasz, czyli Modlitwa Pańska wierszem, która w czasie mszy św. czytanej może być kilka razy odśpiewana.

C — 4° — nr 69/A II 9.

53. *Juz z łez otrzyście płacziwe źrenice,*
Gorzkie serca tamujcie zale.
Córki syońskie, wypogódźcie lice,
Juz burzliwe ustały fale.
Wyciekły czasy przykłej niewoli,
Z wielkim tryumfem i pociechą woli
Pasterz wasz w swej katedrze stawa. Amen²⁴. Na CATB (brak B).
D — 8° — nr 579 def.

4. PIEŚNI ŚWIECKIE

54. *Te brzóz kilka, ten bieg wody*

Jak mnie wiele przypomina... (4 zwr.) — na głos sopranowy z towarzyszeniem fortepianu. Kompozycja napisana ok. r. 1800.

Es — 4° leż. — nr 2/A I 2.

55. W zbiorze utworów na fortepian znajdują się dwa krakowiaki w tonacji Gdur, z tekstem jednozwrotkowym.

1 — *Ile razy zagrasz, wspomnij me westchnienia,*
Ze cię jednak kocham, chociaż z oddalenia.

2 — *Widzisz Ty, o Boże, te dwa stałe serca:*

Trzeba im stuły, księdza i kobierca.

L 1646.

56. Mazur: *Serce nie sługa z Krakowiaków i górali* K. Kurpińskiego na fortepian (1 zwr.).

Serce nie sługa, nie zna, co to pany,
Nie da się ukuć przemocą w kajdany:
Wolnością żyje, w niej szuka osłody,
Bez niej usycha, jak kwiatek bez wody.
B — z. — nr 549 s. 10.

III. UTWORY KOMPOZYTORÓW OBCYCH

Pokaźna ilość kompozycji oznaczona jest nazwiskami o obcym brzmieniu. Nazwisk tych jest 63. Świadczyłyby to, że zespoły wokально-instrumentalne z Sandomierza i okolicy obficie czerpały w tym czasie z zagranicznej twórczości muzycznej. Trudno jest dziś ustalić, które kapele posługiwały się tymi nutami, gdyż nieliczne tylko kompozycje zaopatrzone są w podpisy i dedykacje. Kilkanaście notatek wskazuje na chór PP. Benedyktynów sandomierskich, dwie — na chór OO. Jezuitów w Jarosławiu, a dwie na inne chóry.

²³ Pienia kościelne, z łacińskiego na polski język przełożone przez J. W., kapłana. Toruń 1806 s. 49.

²⁴ Pieśń powstała i była wykonana przypuszczalnie w r. 1819, w którym odbył się ingres pierwszego biskupa sandomierskiego Stefana Hołowczyca, obrzędu ingresu doznał nominat sufragan sandomierski Aleksander Dobrzański.

Ponizej wyliczam, w porządku alfabetycznym, autorów wraz z ich utworami. Pomijam Habermanna i Rutha, jako najprawdopodobniej, oraz Elsnera, Lessele, Stefaniego i Stolpego jako na pewno osiadłych w Polsce; natomiast uwzględniam tych, którzy przebywali u nas czasowo. Dane o większości kompozytorów zaczerpnąłem ze *Słowników Riemanna i Reissa*¹. Gdy brak ich w wymienionych leksykonach, ewentualne źródła podaję w przypisach. Do niektórych nazwisk, mimo poszukiwań, nie udało się zdobyć informacji.

Pragnę jeszcze zaznaczyć, że większość kompozytorów żyła w w. XVIII, a zatem ich utwory były dla polskich wykonawców współczesnym wydarzeniem muzycznym. Oprócz Haydna brak nazwisk wielkich kompozytorów (jak Bach, Händel, Mozart). Są jednak kompozytorowie wytrawni i swego czasu bardzo popularni i cenieni, jak: Pergolese, Graun, Ditters, Mysliwek i inni. Jeżeli chodzi o narodowość, są kompozytorowie czescy, niemieccy, włoscy i francuscy.

1. **B a s a n i** Giovanni Battista, * 1657 w Padwie, † 1716 w Bergamo, organista w Wenecji, kapelmistrz, kompozytor.

1) Concerto Italiano de Corpore Christi: *Domine, non sum dignus* a 3: Solo Alto, 2V, org. Authore G.B.B. Ex scriptis Adalberti Koniecki.

d — 16° — nr 253 A/VII 13.

2) *Sonaty Bassanie*, cytowane na okładce nut „Salve Raki” (nr 376).

2. **B a u e r**. Eitner² podaje dwóch kompozytorów o tym nazwisku; jednym jest Joseph († 1797 w Würzburgu), autor utworów na klawesyn, sonat, kwartetów; drugim Georg Christoph, kandydat teologii, autor zbioru pieśni religijnych na fortepian (1785). Prawdopodobnie Józef B. jest autorem ponizszej mszy.

Missa in F: CB, 2V, 2 Cor, Fl I con Fund. Authore Bauer.

F — 4° — nr 152/A IV 2.

3. [**B e e t h o v e n** Ludwik van, * 1770 w Bonn, † 1827 w Wiedniu; największy z trzech klasyków wiedeńskich. Wśród nut sandomierskich zachował się tylko jeden jego utwór.

Rondo Allegretto — Tempo di Menuetto. Jest to część druga sonaty fortepianowej G dur, op. 49, nr 2 (z r. 1801).

G — Album — L 1679 k. 27.

4. **B e n c i n i** Joseffo, włoski kompozytor z pocz. XVIII wieku; pisał kantaty i sonaty organowe.

a) Aria prima ex C: *Veni dilecta*: Canto, 2 V, Vla, Fund.

b) Aria secunda ex A: *Justus ut palma*: Canto, 2V, Fund. Del Signor Bencini.

C, A — 4° — nr 61/A II 1.

5. **B i n d e r** Christlieb Sigmund, * 1724, † 1789 w Dreźnie; organista przy kat. kościele dworskim w Dreźnie, kompozytor — głównie utworów na fortepian, organy i inne instrumenty.

Missa ex C a 6: CAT, 2V con Fund. Scripsit... 1814. Del Signor Binder.

C — 4° — nr 3/A I 3.

6. **B r a n d n e r** Josephus. Brak danych o autorze.

¹ H. Riemann: Musik-Lexikon. Hrsgb. von W. Gurlitt. 12 völlig, neubearb. Aufl. Bd 1—3. Mainz 1959—1962. — J. W. Reiss: Mała encyklopedia muzyki. (Oprac. S. Słedziński). Warszawa 1960.

² R. Eitner: Biographisch-bibliographisches Quellen-Lexikon der Musiker und Musikgelehrten. Bd 1. Leipzig 1901 s. 381—382.

Aria de Tempore: *Oderit me totus mundus a*: Canto (Tenore) Solo, Vno unis., Org. Authore Sigre Josepho Brandner. Pismo z XVIII w.

C — 8° — nr 262/A VII 22.

7. Brechner. Nieznany.

Concerto pro anni Tempore: *Gaudete, ridete, mortales*: Canto Solo, 2V, 2 Valtorni, Org. Auth. D. Brechner. Ex rebus Andraee(!) Szmajerowski Adstantis Pilcae (Pilica) A.D. 1728 mpp.

G — 8° — nr 281/A VII 41.

8. Bretner, Brentner Josephus. Obydwa nazwiska odnoszą się pewnie do jednej osoby. Według Eitnera³ Joseph Bren(n)tner żył w Pradze Czeskiej ok. r. 1720 i był kompozytorem utworów religijnych.

1) Aria de Venerabili Sacramento: *Sub specie panis*: Canto Solo, 2 V, Fl I, Org. Authore Josepho Bretner. Scri. Franc. Boia. Franciszek Bojanowski żył ok. r. 1734 (Nr 123); z tego więc mniej więcej czasu pochodzą niniejsze nuty.

C — 8° — nr 283/A VII 43.

2) Aria de Deo: *In Te confido*, o *Jesu, chara spes*: Canto Solo, Vno vel Hobois Solo, Org. Authore Sig. Bretner. Jędrzejowski, mpp.

B. — 8° — nr 282/A VII 42.

3) Concerti duo a 4 : 2 V, Canto Solo, Org. Authore Dno Dno Brentner. Ex Scriptis Joannis Orodecki mpp.

a) *Plaude, exulta cor meum* (o N. Sakramencie).

b) *Mariae dum spiro favorem* (de Beata).

B, d — 8° — nr 285/A VII 45.

9. Breytner. Brak danych.

Aria de Sanctis: *Vos, caelitem favores a 4*: Solo Alto, 2 V, Basso Org. Authore Breytner. Teresa Nubiszowska. Nuty pochodzą z drugiej poł. XVIII w. Brak Alto i V I.

C — 8° — nr 284/A VII 44 fragm.

10. Bixi Franciszek Ksawery (1732—1771), organista w Pradze, kompozytor mszy i wielu utworów religijnych.

1) *Missa in D a 9*: CATB, 2V, 2 Clni, Fund. Authore Bixi. Z Wiednia dla Imc. Panny Morski († 1783) Z. K. Sand. Od jej brata.

D — 4° — nr 90/A II 30.

2) *Missa in D a 9*: CATB, 2 V, 2 Clni, Org. Del Signore Bixi. Tylko fragment okładki i org.

D — 4° — nr 395/A VIII 35 fragm.

3) *Litania* (łac.) o NMP: CATB, 2 V, 2 Ob, 2 Clni, Org. Na głosie organowym: Bixi.

F — 4° — nr 225/A VI 29.

11. Caldara Antonio, * ok. 1670 w Wenecji, † 1736 w Wiedniu. Bardzo płodny kompozytor: 87 oper, 36 oratoriów. Wartościowsze są jego kompozycje kościelne i instrumentalne.

Aria pro omni tempore: *O quam formosa es a*: CA, 2 V cum Org. Authore Caldara.

B — 8° — nr 280/A VII 40.

12. Chiarini Pietro, * 1717 w Brescia. Pisał opery, sonaty. Inny kompozytor tego nazwiska imieniem Guido Antonio żył ok. r. 1730⁴.

Aria: *Lauda, Sion, Salvatorem* (o N. Sakramencie): Canto Solo 2 V, Alto Vla, Org. Del Sign. Chiarini.

A — 4° lez. — nr 39/A I 39, 1.

³ R. Eitner, jw. Bd 2 s. 185—186.

⁴ Tamże s. 271—279.

13. *Conti*. Spośród kilku kompozytorów tego nazwiska wchodzi w rachubę: Francesco Bartolommeo, * 1682 we Florencji, † 1732 w Wiedniu, autor oper, oratoriów, kantat, oraz jego syn Ignazio (Contini), † 1759 w Wiedniu, który także komponował oratoria i msze, ale był mniej zdolny od ojca.

Aria Neonati Verbi: *Turba rustica, mente iucunda*: Canto Solo, 2 V, Cembalo. Del signor Conti. Pro Choro Jaroslaviensi Societatis Jesu ad B... (nieczyt.). 1766. Pohl. Aug. Fra. Tihelka Hollek.

D — 4° lez. — nr 38/A I 38.

14. *Cramer* Johann Baptist, * 1771 w Mannheim, † 1858 w Londynie, wirtuoz fortepianowy, autor utworów i szkoły na fortepian.

1) *Variations* (7) pour le clavecin ou pianoforte sur l'air: On dit qu'a quinze ans, on plait, on aime, on se marie etc. Composées et dédiées a Muzio Clementi par. J.B. Cramer.

G — 4° lez. — nr 4/A I 4.

2) *Polonez* de Cromer — na fort.

.. — z. — nr 587.

15. *Danesi* (Danesy, Danezi) Alessandro. Zył w drugiej poł. XVIII w. Zajmował stanowisko śpiewaka operowego i kapelmistrza na dworze księcia Radziwiłłów w Nieświeżu⁵ i na dworze hetmana lit. Michała Ogińskiego w Słonimie⁶.

Owertura: 2Vni, 2 Cornua, 2Clni, Alto Vla, Fund. Na Basso uwaga: Auth. Del Seg. Danesi (pierwsza litera podobna do B, litera s nieczytelna). Ilość głosów jest inna, niż wymieniona na okładce, mianowicie: 2V, 2 Alto Vle obligate, Basso, 2 Ob, 2 Tr ex D, 2 Cor ex D. Części: Allegro, Andante, Presto.

D — 4° — nr 56/A I 56.

16. *Ditters* (von Dittersdorf) Carl, * 1739 w Wiedniu, † 1799 w Czechach. Niezwykle płodny kompozytor; pisał opery, kantaty, msze, koncerty, sonaty; pozostawił po sobie przeszło 100 symfonii.

Symphonia ex C a v.: 2V, 2 Ob, 2 Cor, Alto Vla, Basso. Del Segn. Ditters. M. Mokronoska Z.R.S.B.K.S. Części: Allo assai, Andante, Menuetto, Presto.

C — 4° — nr 1/A I 1.

17. *Dresden* (Drezden, z Drezna?) Gulielmo. Brak danych.

Symphonia: 2Vni, 2 Ob, 2Cor, Basso. Na głosach: Del Sign. Guglielmi Drezden. Części: Allo assai, Andante, Allo.

D — 4° — nr 127/A III 27

18. *Galuppi* Baldassare, * 1706 na wyspie Burano k. Wenecji, † 1785 w Wenecji; kompozytor 112 oper, 27 oratoriów, 12 sonat i wielu utworów kościelnych.

Sinfonia ex D: 2V, 2 Cor, Vla et Fund. Del Sign. Galuppi. Zachowała się tylko okładka z głosem Vla. Części: Allo, Andante, Allo.

D — 4° — nr 396/A VIII 36 fragm.

19. *Gardel* Pierre Gabriel, * 1788 w Nancy, † 1840 w Paryżu; autor baletów: a) *Psyche*, wyst. w Warszawie za króla Stanisława Augusta, b) *Parys na górze Ida*, wyst. w Warszawie w r. 1819, c) *La Dansomanie* czyli *Miłość i pustota*, wyst. w Paryżu w r. 1806 a w Warszawie 1822⁷. Ostatni balet nazywany jest

⁵ A. Chybiński. Słownik muzyków dawnej Polski s. 19, 151. — J. Prosnak. Kultura muzyczna Warszawy s. 112.

⁶ Inf. J. Prosnaka, który także poprawnie odczytał nazwisko autora. Jego uprzejmości zawdzięczam również wyjaśnienia odnośnie niektórych autorów wzgl. ich kompozycji, jak Beethoven, Gardel, Hoffmeister, Ipsylanty, Kuhlau, Leopold, Nicolo.

⁷ Groves Dictionary of Music and Musicians. 5 ed. Vol. 1—9. Edited by Eric Blom.

tutaj *La Dansemaine*. Krótki utwór z tego baletu, w takcie 2/4 na fortepian; przypomina w początkowych taktach marsz ks. Józefa Poniatowskiego (Nr 549 s. 10).

B — z. — nr 581 s. 6.

20. G e l i n e k Józef, abbé, * 1758 w Czechach, † 1825 w Wiedniu, autor wielkiej ilości małowartościowych wariacji na znane, obiegowe tematy.

Variations (7 cykli) par L'Gelinek (w zbiorze utworów na fortepian).

Album — L 1679 k. 21 i n.

21. G r a u n. Za kompozytora poniższego Tria i Arii może uchodzić jeden z dwóch braci Graun: Johann (1707—1771), autor ok. 100 symfonii, triów sonatowych i utworów kościelnych, lub Karl Heinrich (1703—1759), twórca znanego oratorium *Śmierć Jezusa*, oper., fug organowych, triów oraz wielu kompozycji kościelnych i świeckich. Obydwaj działali w Berlinie i tam umarli.

1) *Trio a 3* : V I, V II (flet), Basso. Dei Sign. Graun. 4 części: Adagio, Allegro, Andante, Vivace. Brak basu.

B — 4° — nr 98/A II 38 def.

2) *Arie duae de Tempore a*: Canto Solo, 2V, Alto V1a con Org. 1-ma *Martyr palerna manu*. Del Sig. Graun. 2-da del Sig. Chiarini (por. nr 12). Pro Choro Collegii Jaroslaviensis ad B ...(nieczyt.).

D — 4° lez. — nr 39/A I 39,1.

22. H a n t u c h (Hanten?) Caitano. Brak danych.

Arie a v.: Violon di Amor, 2V, Flautrotraverso I/II, Basso. Authore dal Sig. Caietano Hantu(ch?). Ex rebus Agnetis Sosnowska Religiosae Conv. Sand. Cztery koncertowe utwory w g-moll. Violon di Amor występuje jako instrument solowy. W często stosowanych dźwiękach podwójnych osobliwe są szeregi równoległych kwart i kwint. Widocznie charakter instrumentu umożliwił wykonanie podobnych rulał.

g — 4° — nr 60/A I 60.

23. H a s s e Johann Adolf, * 1699 k. Hamburga, † 1783 w Wenecji. Jeden z najpopularniejszych i najbardziej wpływowych kompozytorów XVIII w. Pisał opery, oratoria, motety. Działał głównie w Saksonii i we Włoszech.

1) *Ariae duae a v. 5*: Canto Solo, 2V, Alto V1a, Org. Authore Del Sgno. Hasse. Ex rebus H. Rusiecki. Brak skrzypiec i wioli.

a) *Exultate, fideles*, b) *Huc, huc adeste, Angeli*.

C, G — 4° — nr 211/A VI 15. def.

2) *Aria: Lauda, Sion a v. 5*: Canto, 2V, Viola (!), Fund. Del Hasse (na V II). Ex partibus Agn. Sosnoska.

B — 8° — nr 286/A VII 46.

24. H a y d n Franz Joseph, * 1732 w Rohrau, † 1809 w Wiedniu; najstarszy z trzech wielkich klasyków wiedeńskich. Z jego bardzo bogatej spuścizny często wykonuje się głównie symfonie, kwartety smyczkowe, sonaty, oratoria (*Stworzenie świata*), msze, pieśni. Na podstawie informacji zasięgniętej w „Joseph Haydn-Institut” w Kolonii trzeba poniższe utwory przypisać Józefowi Haydnowi, mimo, że nazwisko jest nieco zmienione i tylko jedna kompozycja oznaczona (z włoska) jego imieniem.

1) *Cassatio* in G a 4 v. : 2V, Alto V1a, Basso. Del Segn. Hayden. Ex rebus J. Nobiszowska, mancipii Mariae. 5 części. Jest to Streichquartett op. 1, nr 4 (Hoboken III, 4).

G — 4° — nr 9/A I 9.

2) *Cassatio* (in B) a 4: 2 V, Vla obl., Basso. Del Giuseppe Hayden. J. Kroczkiewicz. 4 części: Adagio z wariacjami, Menuet, Presto. Jest to Streichquartett op. 2, nr 6 (Hoboken III, 12).

B — 4° — nr 132/A III 32.

3) *Rondo alla Ungarisch* Presto di Hayd — na fortepian. Według informacji wspomnianego Instytutu Haydnowskiego jest to część trzecia tria fortepianowego (Hoboken XV, 25).

G — z. — L. 1679 k. 28.

25. Haydn Michał (1737—1806), brat Józefa, organista i kompozytor przede wszystkim muzyki kościelnej. Według informacji Instytutu Haydnowskiego jest on prawdopodobnie autorem poniższego:

Requiem: CATB, 2Vni, Org. Del Sig. Hayden. Scr. a. 1814.

Es — 4° — nr 22/A I 22.

26. Hoffmeister Franz Anton (1754—1812), założyciel „Bureau de musique” w Lipsku (obecnie dom wydawniczy C.F. Petersa); autor wielu utworów instrumentalnych, 9 oper, m. in. *Telemak, król wicz Itaki* (Inf. J.P.).

Ballo de l'opera Telemak composée par Mr Hoffmeister — na fortepian.

C — z. — nr 481 s. 7.

27. Ipsylanty, autor (także) walca Fdur z l. 1810—1830 (Zbiory Bibl. U. J.)⁸.

Valc Ypsylantego — fortepian.

A — z. — nr 549 s. 20.

28. Jacobi Franz. W czeskich zbiorach znajdują się jego msze i arie religijne⁹.

Vesperae (o NMP) a 7: CATB, V unis., Org. Authore Dno Jacobi. Ex scr. Cas. Kolasinski, 1731.

C — 8° — nr 279/A VII 39.

29. Jacomelli Geminiano, * 1686, † 1743 w Piacenza. Pisał opery, msze, motety.

Concertus de Tempore v. Sanctis. Del Sign. Jacomelli. Ad usum R. P. Anselmi Kniosch, sac. ord. Praed. Prof. Pozostała tylko karta tytułowa.

4° — nr 397/A VIII 37 fragm.

30. Janisch. Było dwóch kompozytorów o podobnie brzmiącym nazwisku Janitsch: Antonin, * 1753 w Czechach, † 1812 w Westfalii i Johann Gottlieb, * 1708 w Świdnicy, † 1763 w Berlinie. Obydwaj uprawiali muzykę instrumentalną i wokalną.

Partya pour le clavecin. Composé par Janisch. Partia ta jest suitą, składającą się z kilku krótkich i łatwych utworów, różniących się tempem i tonacją; przeważa Fdur.

F... — 4° leż. — nr 13/A I 13.

31. Just Johann August, * ok. 1750 w Gröningen k. Hamburga; autor oper, sonat i in. utworów instrumentalnych¹⁰. Szereg utworów z zakresu muzyki kościelnej, oznaczonych tym samym nazwiskiem bez imion, a spisanych na przełomie XVIII i XIX w. zachował się w Czechach¹¹.

Sonata pour le clavecin avec accompagnement d'un Violon. Composes par

⁸ J. Prosnak uważa, że właściwa pisownia brzmi „Ipsylanty” i że to jest tylko pseudonim. — Podobną pisownię podaje E. K. Stadnicki (*Walc fortepianowy w Polsce* s. 73, 102).

⁹ *Pazdernikuv hudebni slovník*, T. 1. Brno 1937 s. 466.

¹⁰ *Groves Dictionary*. Vol. 4 s. 682.

¹¹ *Pazd. hud. slovník*, T. 1 s. 510. — R. Eitner, jw. Bd 5 s. 312.

Mr J. A. Just. Właściwie są tu dwie jednoczęściowe sonaty, gdyż pierwszy utwór ma napis Sonata 1-ina. Obydwie są w tonacji Esdur i w szybkim tempie. Ponadto jest jeszcze dopisane melodyjne Allegretto w Cdur, nie związane z sonatami. Brak skrzypiec.

Es — 4° — nr 21/A I 21 def.

32. [Kuhlau Friedrich (1786—1832), niemiecki kompozytor oper i autor podręczników do gry na fortepianie; działał głównie w Kopenhadze.

Rondo. Jest to ostatnia część sonatiny na fortepian, op. 20 nr 1.

C — z. — L. 552 s. 17.

33. Kuttricz (-ria?) Lania. Nazwisko to przypomina kompozytora i fagocistę jasnogorskiego wymienionego w r. 1780 na okładce mszy Vogela jako Kotricz.

Dix Variations sur une Ari Russe pour le Piano-Forte. Composée par Lania Kuttricz(-ria). 10 wariacji fortepianowych na temat popularnej pieśni rosyjskiej (ruskiej); *Ne chody, Hryciu*.

a — 4° — nr 8/A I 8.

34. Lechleitner Simon Ferdinand. Jest to kompozytor, który w zbiorze sandomierskim ilością swoich dzieł wysuwa się na czołowe miejsce. Za tym, że przypuszczalnie przebywał w Polsce, może w charakterze dyrygenta czy organisty, świadczyłyby pozostałe po nim utwory, z których część jest pisana i co najmniej 6 razy podpisana przez niego, oraz to, że z jego biblioteki muzycznej pochodzi jedna kompozycja innego autora (nr 201). Z predylekcją komponuje on całe nieszpory i luźne psalmy¹². Na nutach figurują nazwiska kopistów i właścicieli nut, jak: Kolasiński Cas. (7 razy), Zerkowski Th. J. (3 r.), P. Bratysiewiczówna Zofia, Borkowski SJ., Garziński Nic., Łęcki Seb., Nubiszowska Ter., P. Stogniewówna Anna, Szukszałowicz Stan. Gabr. (po 1 razie). Przy ostatnim nazwisku jest dopisek: w Warszawie.

1) *Memento, Domine, David*: CATB, 2V, Org. R. 1725.

G — 8° — nr 297/A VII 57.

2) *Vesperae: Dixit-Confitebor-Beatus vir-Laudate pueri-Laudate Dominum-Magnificat* na CATB, 2V, 2 Litui, Org. 1726.

F — 4° i 8° — nr 58/A I 58.

3) *Motetto de S. Benedicto vel de quolibet Sancto: Exultate, jubilate*: CATB, 2V, 2Clni, Org. 1726.

C — 8° — nr 294/A VII 54.

4) *Ave Regina*. Głosy jak pod 3). 1726.

D — 8° — nr 295/A VII 55.

5) *Litaniae de BVM*: CATB, 2V, 2 Hautbois, 2 Cor, Org. 1726.

C — 8° — nr 390/A VIII 30 fragm.

6) *Lauda, Jerusalem*. Głosy jak pod 3). 1730.

C — 8° — nr 292/A VII 52.

7) *Psalmodia: Laudate Dominum-Laetatus sum-Nisi Dominus-Lauda, Jerusalem*. Głosy jak pod 1). 1731.

A — 8° — nr 291/A VII 51.

8) *Vesperae de Dominica et de Beata: Dixit-Confitebor-Beatus vir-Laudate, pueri-Laudate Dominum-Laetatus-Nisi Dominus-Lauda, Jerusalem-Magnificat I in D-Credidi-In convertendo-Domine, probasti me-De profundis-Memento-Beati omnes-Confitebor — In exitu — Magnificat II in Es*: CATB, 2V (Clni), 2 Cor,

¹² Z. Szwejkowski podaje, (Niespodziewane zasoby sandomierskie — SS. Szarzyński. *Ruch muz.* R. 3: 1959 nr 14 s. 18 przyp. 7) że utwory Lechleitnera wymieniają także inwentarze jezuickie i że jeden utwór znajduje się na Wawelu.

Org. Corni zachowały się tylko do *Magnificat* II. Na egzemplarzu Clno I podany jest r. 1733.

D — 8° — nr 298/A VII 58.

9) *Missa S. Luciae*. Głosy jak pod 3). R. 1738.

C — 8° — nr 290/A VII 50.

10) Motetto de BVM: *Ave Maria*. Głosy jak pod 2), Org. = Basso Viola. R. 1741.

Es — 8° — nr 287/A VII 47

11) *Litaniae de BVM*. Głosy jak pod 3), nadto Viola Basso (brak tego głosu). R. 1741.

B — 8° — nr 288/A VII 48 def.

12) Motetto de BVM vel de Virginibus: *Diffusa est gratia*. CATB, 2V, 2 Li-tui, Alto, Vla, Basso Vla, Org. R. 1741.

G — 8° — nr 289/A VII 49.

13) Offertorium de S. Michaelis Archangelo: *Factum est proelium* (Princeps gloriosissime). Głosy jak pod 3).

D — 8° — nr 307/A VII 67.

14) Motetto de Resurrectione: *Victor subactis inferis*. 2CATB, 2 V, 2Clni, Org.

B — 8° — nr 299/A VII 59.

15) Psalmi: *De profundis clamavi — Memento, Domine, David*. CATB, 2 V, Partimento generale.

F, B — 8° — nr 300/A VII 60.

16) Offertorium de SS. Trinitate: *Benedicta sit S. Creatrix*. — Głosy jak pod 2).

G — 8° — nr 301/A VII 61.

17) Psalmi: *Credidi — In convertendo — Domine, probasti — Beati omnes*. Głosy jak pod 1).

h — 8° — nr 302/A VII 62.

18) *O beata Scholastica*: CATB, 2V, 2 Clni, Alto Vla, Org.

C — 8° — nr 303/A VII 63.

19) Offertoria duo: 1° de Apostolis: *In omnem terram — Nimis honorati sunt*. CATB, 2 V, Clno Solo, Org. 2° De S. Benedicto: *Desiderium animae*. Głosy jak pod 3).

C — 8° — nr 304/A VII 64.

20) *Vesperae: Dixit — Confitebor — Laudate, pueri — Magnificat*. Głosy jak pod 1).

C — 8° — nr 305/A VII 65.

21) *Confitebor de Angelis = Anielskie*. Głosy jak pod 3).

C — 8° — nr 306/A VII 66.

22) *Salve, Regina*. Głosy jak pod 3); nadto Org. pro Hobois, transponowany o ton niżej.

C — 4° — nr 65/A II 5.

23) *Laetatus sum*. Głosy jak pod 3).

C — 4° — nr 142/A III 42.

24) *Vesperae: Dixit — Confitebor — Beatus Vir — Laudate, pueri — Cre-āidi — Laudate Dominum — Laetatus sum — Nisi Dominus — Lauda, Jerusalem — Magnificat*. Zachował się tylko egz. z Organo.

C — 4° — nr 391/A VIII 31 fragm.

35 Leopold. W Warszawie wydał on na pocz. XIX w. *Quatre Polonoises*, dedykowane „a son Altesse M-me la princesse Detowicz” (Inf. J. P.).

Variations a la russe composes par Mr Leopold sur l'air russe ainsy chante la Cygna. Trzy wariacje i początek czwartej.

c — 4° leż. — nr 558 def.

36 Loos Johann Karel, organista w Tuchomierzycach (w Czechach), † 1772¹³. Pod jedną sygnaturą figurują Offertoria duo: primum del Victorini, secundum del Loos.

Offertorium ex E: *Levavi oculos meos in montes*, a vocibus 10: CATB, 2 V, 2 Ob, 2 Litui, Alto VIa, Fund. Del Segn. Loos pro choro... (nieczyt.) 1769.

E — 4° — nr 222/A VI 26, 2°.

37 Luna Georgius. Jest to kompozytor, po którym w zbiorze sandomierskim zachowała się większa ilość utworów, choć znacznie mniej niż po Lechleitnerze. Zył w drugiej połowie w. XVIII; świadczy o tym notatka na jednej z anonimowych kompozycji (nr 32): Ex rebus Georgii Luna, A.D. 1760. Przebywał w Polsce, może tylko czasowo. Nazwisko jego figuruje w l. 1765—1766 wśród kompozytorów i dyrygentów przy klasztorze Bozego Ciała w Warszawie; tamże wykonywano jego msze i nieszpory jeszcze w l. 1769 i 1771¹⁴. Ojczyzną jego były prawdopodobnie Włochy, może Neapol, skąd również pochodził kompozytor Giuseffo Folliero de Luna¹⁵. Nuty są osiemnastowieczne, z wyjątkiem może jednej pozycji. Nazwiska właścicieli nut: benedyktyнка Agnieszka Sosnowska (1755—1837) wymieniona jest trzy razy, S. Sosnowski — dwa razy, N. Rewnicki i Casimirus Zaleski — po razie.

1) *Missa ex D*: CATB, 2 V, 2 Ob, 2 Clni obl., 2 Cor. obl., Fund.

D — 4° — nr 177/A IV 7.

2) *Missa Solemnis a*: CATB, 2 V, 2 Clni, Org. Zachowała się tylko okładka z częścią Organo.

D — 4° — nr 398/A VIII 38 fragm.

3) *Vesperae ex D: De Beata*: CT, 2V, 2Clni, Org. Brak Clni.

D — 4° — nr 159/A IV 9 def.

4) *Vesperae*: psalmy świąteczne. Głosy: CTB, 2 V, 2 Clni, Org.

G — 4° — nr 131/A III 31.

5) *Vesperae*: psalmy świąteczne. Głosy jak pod 3).

D — 4° — nr 25/A I 25.

6) *Vesperae de BVM.* a v. 7. Głosy jak pod 3).

D — 4° — nr 29/A I 29.

7) *Litania ex D (de Beata) a*: CT, 2 V, 2 Clni, Fund.

D — 4° — nr 228/A VI 32.

8) *Salve Regina ex G*: Canto, 2 V, Viola, Fund.

G — 4° — nr 52/A I 52.

9) *Aria 1-ma ex G Pastorella: Salve, Fili pulcherrime*; *Aria 2-da de omni tempore (de Beata): Ad festum volate ex D*. Głosy: Canto, 2V, 2Cor, Altoviola, 2 Fl. obl., Fund.

D, D — 4° — nr 50/A I 50.

38. Maldere Pierre van, * 1724, † 1768 w Brukseli, pisał opery oraz wydawał drukiem symfonie i tria sonatowe o nieprzeciętnej wartości.

Symphonia ex D: 2V, 2 Ob, 2Cor, Alto VIa e Basso. Del Segn. Vanmaldere. Ex rebus J. Żoliński. Trzy części: Allo assai, Largo, Vivace.

D — 4° — nr 36/A I 36.

39. Marescalchi Luigi, * w Bolonii, przebywał w r. 1770 w Wenecji, a ok. 1800 w Neapolu. Pisał opery, muzykę do baletów i wiele innych utworów, wśród nich symfonię in D¹⁶.

¹³ R. Eitner, jw. Bd 6 s. 217. — Pazd. hud. Słownik. T. 2 s. 56.

¹⁴ R. Świętochowski: Tradycje muzyczne Zakonu Kaznodziejskiego s. 21—22.

¹⁵ R. Eitner, jw. Bd 4 s. 21.

¹⁶ Tamże. Bd 6 s. 326, Bd 7 s. 428.

1) *Sinfonia* ex D: 2V, 2 Ob, 2 Cor, Vla obl., Fund. Del Signore Luigi Marescalchi. Trzy części: *Allo assai*, *Andante*, *Presto*. Brak basu.

D — 4° — nr 135/A III 35 def.

2) *Sinfonia* ex B: 2V, 2Cor, 2 Ob, 2 Tr., Vla obl., Basso. Trzy części: *Allo Andante*, *Presto*.

B — 4° — nr 136/A III 36.

40. Me c k. Brak danych o kompozytorze.

Concerto: Vno principale, 2 V, Violetta e Cembalo. — Jest tylko V i Basso continuo. Utwór trzyczęściowy: *Allegro mod.*, *Adagio*, *Allegro*.

c — 4° — nr 399/A VIII 39 fragm.

41. Mysliweczek Józef, zwany we Włoszech il Boëmo albo Venatorini, * 1737 w Pradze Cz., † 1781 w Rzymie. Przebywał i komponował przede wszystkim we Włoszech. Pisał symfonie, opery, msze, koncerty. W druku ukazało się w r. 1766 jego sześć sonat na dwoje skrzypiec i Basso continuo, z których może przepisane jest poniższe *Trio*.

Trio: Fl I, Fl II (V II) e Violoncello. Del Sign. Misiweczek. J. Karczewski. Trzy części: *Laghetto*, *Allo*, *Allo*.

G — 8° — nr 269/A VII 29.

42. Neumann. Trzech kompozytorów o tym nazwisku żyło w w. XVIII: George (ok. r. 1770 przebywał w Niderlandach; pisał sonaty, kwartety, psalmy); Leopold (pisał symfonie) i trzeci, niewiadomego imienia, uprawiał muzykę instrumentalną. Prawdopodobnie Leopold N. jest autorem obydwu symfonii.

1) *Sinfonia* in G: 2V, 2 Ob, 2 Cor, Violetta, Basso, Del Sign. Neumann. Cztery części: *Allo*, *Andante*, *Menuetto*, *Presto*.

G — 4° — nr 63/A II 3.

2) *Sinfonia* in D: 2V Ob, 2Tube, 2Cor, Alto Vla (w *Andante* podwójna), Fund. Authore del Sign. Neumann. Trzy części: *Allo*, *Andante*, *Presto*.

D — 4° — nr 239/A VI 43.

43. Niccolò — o właściwym nazwisku Isouard Niccolò; * 1775 na Malcie, † 1818 w Paryżu; organista, kapelmistrz, autor licznych oper i kompozycji kościelnych¹⁷.

Arietta czyli śpiewka z opery *Hilary* — na fortepian bez tekstu.

G — z. — nr 549 s. 15.

44. Paisiello (Paësiello) Giovanni (1741—1816), włoski kompozytor oper komicznych (*buffo*), utworów symfonicznych, fortepianowych, kościelnych. Jego *Te*, *Deum* było wykonane w pierwszą rocznicę Konstytucji 3 Maja w kośc. Św. Krzyża w Warszawie.

Arietta Andantino con moto par Paysylli — 11 wariacji z kodą do popularnej melodii ruskiej, na fortepian, bez tekstu.

G — album — L 1679 s. 24.

45. Pergolesi Giovanni Battista (1710—1736), jeden z największych włoskich kompozytorów szkoły neapolitańskiej; pisał opery; z jego religijnych kompozycji najbardziej są znane:

¹⁷ Według inf. J. Prosnaka operę kompozytora Niccolò pt. *Hilary*, z tekstem polskim Pękalskiego, wymienia M. Karasowski (*Rys historyczny opery polskiej*. Warszawa 1859 s. 357). Natomiast w Słowniku Grove'go nie znajdujemy (w szczegółowym wykazie kompozycji) opery Niccolò Isouarda pod tym tytułem. Widocznie Pękalski zmienił pierwotny tytuł na „*Hilary*”.

1) *Stabat Mater*. Canto et Alto, 2V, Alto Vla ed Org. Authore del Segn. Joannes Pergoleso.

f — 4° — nr 70/A II 10.

2) *Requiem ex Dis*: CATB, 2V, 2Cor, Fund. Alutho]re Pergoleso.

Es — 4° — nr 78/A II 18.

46. Pichler Melchior. Brak danych o kompozytorze.

Salve: Canto Solo, 2V, Org. Auth. Mel. Pichler.

G — 4° — nr 217/A VI 21.

47. Pleyel Ignace José, * 1757 w Austrii, † 1831 niedaleko Paryża. Po czasowym pobycie w Wiedniu, Rzymie, Strasburgu i Londynie przeniósł się na stałe do Paryża, gdzie założył firmę wydawniczą (przede wszystkim własnych utworów) i fabrykę fortepianów. Uprawiał wszechstronną muzykę świecką w łatwym układzie. Jego syn Camille pisał w stylu ojca i rozbudował odziedziczoną po nim fabrykę fortepianów.

1) *Grande Sinfonie a deux Violons, Alto (= Viola) et Basse, Cors (2) et Hautbois ad libitum, composée par M. Ignace Pleyel, Maitre de chapelle de la Cathédrale de Strasbourg, Oeuvre 12, Livre 1...* Zamiast Hautbois jest Flauto Solo. Utwór czteroczęściowy.

D — 4° — nr 93/A II 33.

2) *Synfonia a: 2V, 2 Ob, Fl obl., 2Cor, Alto Vla et Basso. Del Sign. J. Pleyel.* Zachowała się tylko okładka.

4° — nr 401/A VIII 41 fragm.

3) *Andantino cum Variazion pour le Clavecin. M. Pleyel.*

D — 4° lez. — nr 24/A I 24.

4) *Rondo Allegro* par M. Pleyel na fortepian.

D — z. — nr 481 s. 3.

48. Pugnani Gaetano, * 1731, † 1798 w Turynie; włoski skrzypek oraz kompozytor oper i licznych utworów instrumentalnych.

Trio na 2 V i Basso. Authore Il. Sign. Pugnani. Zbiór sześciu utworów przeważnie trzyczęściowych. Brak Basso.

A... — 4° — nr 400/A VIII 40 def.

49. Puschmann Joseph żył w połowie XVIII w. na Śląsku; komponował symfonie, kwartety i tria¹⁸.

Synfonia ex Fa: 2V, Vla di Alto, 2Cor et Basso. Dei Sign. Puschmann. Posesor Antoni Juszkiewicz. Zachowała się tylko okładka z fragm. głosu Viola obligato.

F — 4° — nr 402/A VIII 42 fragm.

50. Pych (Pich) Leopold. Między muzykami, zajętymi przy klasztorze Św. Ducha w Warszawie, wymienia o. R. Świętochowski¹⁹ Leopolda Pycha, który w r. 1768 skomponował *Kompletę* i *Veni, Creator*; u niego też zamówił klasztor nowe tańce.

1) *Missa Brevis* in D: CB, 2V, 2 Clni, Org. Authore del Seg. Leopold Pich.

D — 4° — nr 86/A II 26.

2) *Passio D.N.J. Christi: 2V, 2 Cor, Fund. Del Sign. Leopold Pych.* Dla... Panny Urszuli Morski Z. K. Sandomierskiego z Lwowa od jej siostry przysłane. Anno 1778. Brak Canto.

4° — nr 207/A VI 11 def.

51. Rhein Karl Josephde. Był wiolistą ok. r. 1711 w Dreźnie, a skrzyp-

¹⁸ R. Eitner, jw. Bd 8 s. 94.

¹⁹ R. Świętochowski, jw. s. 22.

kiem w l. 1733 i 1755 w Fürstenau²⁰. Ks. J. Gajkowski pisze o ślubie „doktora Karola Rhein à Boslarn z panną Różą Krasuską 16 września 1766 r.”²¹.

Aria in hon. Beatis. Virginis Mariae: *Salve, Regina* a 5 v. Canto Solo, 2V, Vła di braccio, Cembalo; dedicata: pro die professionis Vener. Virginis Morska — et ad omnes festivos dies BV Mariae ab authore Carolo de Rhein a Boslaryra (?), ad chorum S. Monialium Sandomiriae. Urszula Morska, kasztelanka lwowska, wstąpiła do nowicjatu w r. 1765²² a śluby, zgodnie z prawem kościelnym, złożyła w dwa lata później; z tego wynika, że utwór został jej dedykowany w r. 1767. Brak wioli.

F — 4° — nr 216/A VI 20 def.

52. *Ricceri* (Riczeri) Giovanni Antonio, * w Wenecji 1679, † 1746 w Bolonii. W l. 1722—1726 bawił w Polsce jako kapelmistrz hr. Stan. Rzew(u)skiego i M. W. Kawieckiego. Jakis czas był nowicjuszem franciszkańskim. w końcu dyrygentem w Bolonii. Pisał madrygały, oratoria, utwory kościelne; skomponował pięciogłosową fugę²³.

Concerti tres de Deo: *Amor mi — O esca viatorum — Flamma amoris*. Baso Solo, 2V, Org, Auth. Sig. Riczeri. Ex chartis J. Zerkowski. Ex Rebus S. G. Szuszałowicz. Pierwsza poł. XVIII w.

e, F, D — 8° leż. — nr 308/A VII 68.

53. *Rossini* Gioacchino Antonio, * 1792 w Pesaro, † 1868 koło Paryża; słynny kompozytor oper (*Tancred* z r. 1813, *Oblężenie Koryntu* z r. 1826, *Cyrulik Sewilski*, *Wilhelm Tell*) i utworów kościelnych (*Stabat Mater*).

1) *Pollonaise* (de) l'opera *Tancred* pour Piano Forte.

D — 4° leż. — nr 561.

2) *Allegro* (z opery) *Oblężenie Koryntu* Rossyniego — na fortepian.

G — z. — nr 549 s. 32.

54. *Sacchini* Antonio Maria Gasparo Gioacchino, * 1730 we Florencji, † 1786 w Paryżu; pisał opery wartościowe, utwory instrumentalne na różne składy, oratoria; pozostawił wielką ilość utworów kościelnych i (wg Eitnera) wydał drukiem dwie symfonie w D-dur.

Symphonia — toni D: 2V, 2 Ob. 2Cor, Alto Vła con Fund. Authore del; Segn. Sacchini. Utwór trzyczęściowy.

D — 4° i 8° — nr 240/A VI 44.

55. *Schall* Claus (1757—1835), duński kompozytor baletów.

Andante Schall — na fortepian.

Es — z. — nr 481 s. 4.

56. *Schermer* J. Anton P., * ok. 1760 w Frankonii; ksiądz, kierownik chóru ok. r. 1814; pisał msze, oratoria, operetki i inne utwory²⁴.

Solo de Sancto Josepho: *Salve, Pater Salvatoris* a Canto, 2V, Alto Vła necces., con Baso. Auth. J. A. P. Schermer. Ex rebus Dominici Schenpiens. Zachowała się tylko okładka i głos solowy. Identyczna melodia zachodzi w arii *Al diletto* (nr 218). Nie tylko takt i tonacja, ale także ilość i jakość zachowanych w całości głosów są te same. Niewątpliwie jest to ta sama kompozycja Schermera, z pierwotnym tekstem włoskim a wtórnym łacińskim.

B — 4° — nr 205/A VI 9 fragm.

²⁰ R. Eitner, jw. Bd 8 s. 206.

²¹ Ks. Gajkowski, jw. s. 67.

²² Tamże s. 162.

²³ R. Eitner, jw. Bd 8 s. 211. — Encyclopedie de la musique. T. 8. Paris 1961 s. 570.

²⁴ R. Eitner, jw. Bd 9 s. 13.

57. Schoeffelin, autor nieznany.

Duetto a v. 6: CB, 2V, Alto Vla et Fund. Authore del Seg. Schoeffelin. Zaczęła się tylko okładka z Fund. i Vla.

Es — 4° — nr 209/A VI 13 fragm.

58. Stolle, prawdopodobnie z imienia Gotthard Anton, cysters, żyjący w l. 1739—1814 w Czechach²⁵.

Sinfonia di Camera a 7: 2V, 2 Ob, 2 Cor da caccia, Basso. Di Stolle. Cztery części: Allegro assai, Allegretto, Minuetto, Polacchina.

C — 4° — nr 19/A I 19.

59. Toësch Carlo Giuseppe, * 1724 we Włoszech, † 1788 w Monachium; skrzypek i kompozytor szkoły w Mannheim; pozostawił symfonie, kwartety i tria. Jego brat Giovanni Battista pisał także symfonie i inne utwory instrumentalne.

Sinfonia ex Dis; 2V, 2Fl trav., 2 Cor, Alto Vla, Basso. Del Sign. Toeschi. I. K.

Es — 4° — nr 235/A VI 39.

60. Victorini, kompozytor nieznany.

Aria: *Eia, chori, exultate* (ad BMV) ex F: CATB, 2V, 2 Ob, 2Cor, Alto Vla et Fund. Del Signior Victorini. Ex partibus Agnieszka Sosnoska. Ten sam utwór jest pod sygnaturą nr 222, 1°, razem z kompozycją Loosa (zob. wyż. nr 36); tylko zamiast 2Cor są tam 2 Litui i podany r. 1769.

F — 4° — nr 215/A VI 19.

61. [Winter Peter (1754—1825), kompozytor i dyrygent niemiecki; pisał opery, z których najpopularniejszą była *Przerwana Ofiara* (grana w Warszawie od r. 1802) a także symfonie (jedna z chórem — przed dziewiątą Beethovena).

1) *Polonoisse de l'opera Przerwana Ofiara Composée* (w znaczeniu: opracował na fortepian) par W. Raszko.

B — 4° leż. — nr 562.

2) *Marsz* — z tej samej opery.

B — z. — nr 481 s. 9.

62. Zandtfelder Nic. Jos. Ig. Brak danych o kompozytorze.

Alma, Redemptoris a 8 v.: CATB, 2V, 2 Clni, Org. Authore Dno Nic. Jos. Ig. Zandtfelder. Ex partibus S. Błratuszewiczówna] Ord. S. Benedicti A.D. 1726.

C — 8° — nr 278/A VII 38.

63. Ziegler. Spośród muzyków o tym nazwisku możemy brać pod uwagę trzech. Są to: Christian Gottlieb, * 1702 w Łużycach, organista w Quedlinburgu; Franciscus, cysters w Eberbach-Rheingau w poł. XVIII w., autor małych interludiiów z zastosowaniem fugato; Joseph, ok. r. 1750 skrzypek oraz kompozytor motetów i sonat²⁶. Niewątpliwie ten ostatni jest autorem symfonii.

Symphonia ex C a v. 4: 2 V, Alto Vla, Basso. Del Seg. Zigler. Utwór trzyczęściowy.

C — 4° — nr 403/A VIII 43.

IV. ZESTAWIENIE UTWORÓW

§ I. UTWORY WOKALNE I WOKALNO-INSTRUMENTALNE

Dotąd była mowa o utworach kompozytorów polskich (rozd. I) i kompozytorów obcych (rozd. III) oraz o pieśniach z tekstem polskim (rozd. II). Po-

²⁵ Tamże s. 298.

²⁶ R. Eitner, jw. Bd 10 s. 349—350.

została jeszcze do omówienia dość pokaźna ilość kompozycji anonimowych z tekstem łacińskim. Nie będę ich jednak opisywał, jak poprzednich, lecz cały ten materiał, wraz z uprzednio omówionym, podzielę na grupy według treści, jak: msze, nieszpory, litanie itd. Ograniczę się w zasadzie tylko do uwag wstępnych oraz do podania sygnatur i niektórych danych o utworach. Nazwiska kompozytorów i tytuły ujęto w nawiasy.

1. MSZE UROCZYSTE I ŻAŁOBNE

Większość mszy jest ułożona na 2, 3 i 4 głosy wokalne z towarzyszeniem instrumentów, a tylko kilka jest jednogłosowych, do których brak akompaniamentu. Dwie msze z oznaczeniem „gregoriana”, „gregoriano cantu” nie wykazują cech śpiewu gregoriańskiego; są to proste, w takt ujęte, kompozycje. Msze kołędowe również nie są oparte na motywach kołędowych.

Jezeli chodzi o „Gloria” i „Credo”, msze z pierwszej poł. XVIII w. zawierają cały ich tekst liturgiczny; jednakże u Lechleitnera i Luny śpiew Gloria nie zaczyna się od „Et in terra”, lecz od słów celebransa. Około połowy tego wieku J. Szczurowski kaze chórowi śpiewać także Credo od słów kapłańskich, ale zachowuje jeszcze cały tekst niezmieniony; tymczasem w drugiej poł. XVIII w. Bauer zaczyna Credo wprawdzie od „Patrem”, ale kończy na słowach „non erit finis”. Msze z początku XIX w. mają Gloria i Credo z reguły skrócone i zaczynają je od słów celebransa.

a. Msze świąteczne

Nr 3 (Binder), 55 (De Nativitate), 62 (Pastorella), 68 (Mrozowski), 82—83, 86 (Pich), 87 (tylko Credo), 88—90 (Bixi), 97 (Kołędowa), 99—100, 102 (Pastorella), 143 („Sandomirska” gregoriano cantu), 144 („Dominikańska”), 151—152 (Bauer), 153—154, 168—173 (Szczurowski), 174, 176—177 (Luna), 178—196, 227, 274 (tylko Kyrie), 290 (Lechleitner), 351, 395 (Bixi), 398 (Luna), 413—415 (gregoriana w g-minor).

b. Msze żałobne

Nr 22 (Haydn), 78 (Pergoleso), 79 (Siewiński), 113, 197—199 (Dies irae), 416.

c. Bernardyński zbiór mszy i innych śpiewów z r. 1760.

Pod sygn. nr 49 figuruje dość gruby zeszyt formatu lez. 4°, zawierający 14 łacińskich mszy (w tym 3 żałobne), „Passio”, „Veni, Creator”, 2 „Liber”, „Deprofundis”, „Itinerarium”. Brak kartek z tytułem, z początkiem mszy I i z zakończeniem XIV. Stronice są numerowane. Na s. 3 widnieje data „1760 roku”, a na s. 43 uwaga: „Pro Choro Conventus Josephoviensis”, co oznacza, że nuty pochodzą z klasztoru OO. Bernardynów w Józefowie k. Biłgoraja¹. Nuty czarne, w kształcie romba i prostokąta, pisane są na czerwonej pięciolinii. Wszystkie śpiewy są ujęte w takt. Poszczególne msze noszą takie tytuły i uwagi, jak np. Missa Nro VIII Ex Fdur ad Cdur, Fuga ex Cdur. Klucz jest przeważnie tenorowy; niektóre śpiewy mają klucz F na drugiej lub trzeciej linii. Kilka dwuktowych pauz i luki w tekście (Credo na s. 94—95) wskazują na to, że śpiewy były wykonywane przynajmniej na dwa głosy. Brak jednak innych egzemplarzy głosowych².

¹ Inf. ks. dra B. Kumora.

² Śpiewy te należą prawdopodobnie do dwugłosowego pseudochorału, jak Credo (sygn. nr 87) i Dies irae (nr 199). — Z takim układem spotykamy się także gdzieindziej; np. w Bibliotece XX. Misjonarzy w Krakowie znajduje się „Graduale pro festis

Do tej grupy należy jeszcze 6 trzygłosowych mszy, które wpisała Mariana Moszyńska dla swojej siostry, zakonnicy Scholastyki do dużego kancjonału z r. 1750 (s. 315—361). Oto ich tytuły: Missa „O gloriosa”, M. „Ave, maris stella”, M. „Gwiazdo morza”, M. „de Nativitate”, M. „de Resurrectione Domini” (bez basu) i M. „Jesu, decus Angelorum”³.

Polska pieśń mszalna pojawiła się stosunkowo późno, bo dopiero w drugiej poł. XVII w.⁴ W XVIII w. powstało ich kilka⁵. Ks. M. M. Mioduszewski zamieścił w *Śpiewniku Kościelnym* (Kraków 1838—1853) już 24 pieśni mszalne, a ks. Sz. Keller w *Zbiorze* (Pełplin 1871) aż 43. Wśród sandomierskich nut są tylko trzy dziewiętnastowieczne pieśni mszalne (w rozdz. II, 51): *Rozsądź mnie, Boże*, „Gloria” ze mszy K. Brodzińskiego zaczynającej się od słów *Z odglosem*, oraz urywki z nieznannej pieśni mszalne.

2. NIESZPORY. KOMPLETA

Ulubionym nabożeństwem w XVIII w. były tzw. nieszpory koncertowe. Polegały one na tym, że psalmów nie recytowano po gregoriańsku, lecz wykonywali je soliści i chór z orkiestrą. Taki sposób śpiewania jest obecnie zabroniony⁶.

a. Nieszpory, pojedyncze psalmy, zbiory psalmów

Nr 25 (Luna), 27 (Dankowski), 29 (Luna), 58 (Lechleitner), 112, 130—131 (Luna), 138, 142 (Lechleitner), 155—156 (Szczurowski), 157 (Zażycki), 158—159 (Luna), 160—165 (Staromieyski), 166—167, 279 (Jacobi), 291—292, 297—298, 300, 302, 305—306 (ostatnie 8 Lechleitnera), 336, 342, 391 (Lechleitner), 392 (Staromieyski), 404 (Elias de M. Carm.), 407, 411—412, 584 (In exitu).

„Domine, ad adiuvandam”: nr 32, 255 (Fr. V. G.), 354, 387—388, 409—410.

b. Completorium

Nr 111, 116, 408.

W zbiorze sandomierskim nie spotykamy psalmów w polskim tłumaczeniu, ani tzw. polskich niesporów, mimo że psalmy były ulubionym śpiewem nie tylko w XVI i XVII, ale jeszcze w XVIII w.⁷, a polskie nieszpory znane już były w pocz. XIX w.⁸

solenibus ad usum Ecclesiae Stradomiensis Congr. Miss. ad Crac. 1769”, w którym nie tylko msze (Missa Italiana, Gallica, Varsaviensis), ale niektóre części zmienne miały głos do wtóru. Na s. 33 gradułu czytamy: „Missae solemnes. Notandum 1-mo: Quod sequentes Missae rarissime sunt cantandae. 2-do: Quod habeant tenorem secundum seorsive in alio libro descriptum”. Egzemplarz drugiego głosu także się zachował. — Kancjonał sandomierskich PP. Benedyktynek z r. 1750 zawiera (s. 460) mszę z Credo w rytmie chorałowym, miejscami ujętym w takt, z uwagą, że „drugi głos w Antyfonarzu jest napisany”. Mszę tę przywozła w 1754 księżni Marianna Siemiałowska od Benedyktynek lwowskich. Po tej mszy następuje: „Patrem od OO. Dominikanów na dwa głosy Tenore Alla breve”

³ Ks. W. Świerczek CM: Kancjonały sand. Panien Benedyktynek. *Kron. Diec. sand.* R. 51: 1958 nr 10 s. 308. Interesujące szczegóły o trzech siostrach Moszyńskich, córkach podstolego sandomierskiego Stanisława, podaje ks. J. Gajkowski (Benedyktyнки sandomierskie s. 124 nn.).

⁴ Por. przedmowę do 2 wyd. *Śpiewnika kościelnego* ks. J. Surzyńskiego (Poznań 1907).

⁵ Kancjonałik OO. Bernardynów w Kalwarii Zebrzydowskiej (rps z drugiej poł. XVIII w., sygn. S-37). Zawiera pieśni religijne i świeckie; niektóre są z melodiami.

⁶ Motu proprio pap. Piusa X z r. 1903, IV b.

⁷ Ks. Folwarski zamieszcza (na początku cyt. wyżej *Śpiewnika*) cały Psalterz w tłumaczeniu Fr. Karpińskiego, z zaznaczeniem przy poszczególnych psalmach, według jakich melodii: „wesoło”, czy „żałośno” mogą być śpiewane.

⁸ Por. *Pienia kościelne* (Toruń 1806), w których ks. J. W. wydrukował psalmy i hymny nieszporne we własnym tłumaczeniu.

3. LITANIE

Wśród nut sandomierskich spotykamy litanie wyłącznie loretańskie, w układzie na dwa, trzy i cztery głosy wokalne, z towarzyszeniem instrumentów; wszystkie w jęz. łacińskim.

Nr 43, 48, 57 (Turczyński), 101, 124—125, 225 (Brixi), 226, 228 (Luna), 229—232, 288, 382, 384—386, 389—390 (Lechleitner).

4. PASJE

Juz w zaraniu chrześcijaństwa przyjął się zwyczaj, że Pasję tj. opowieść ewangeliczną o Męce Pańskiej początkowo czytano, a później śpiewano w szczególnie uroczysty sposób. Opracowania na chór datują się od połowy XV w. Wykonywano na głosy tylko niektóre części, tzw. „turba” albo też tekst całkowicie przekomponowywano. W tym ostatnim wypadku ulegał on przeróbce i skrótom. Do tego rodzaju należą pasje zbioru sandomierskiego. Jest ich sześć. Tekst mają zaczerpnięty z *Ewangelii* św. Mateusza. Każda pasja dzieli się na trzy części (partes). Po pierwszej i drugiej części następuje „Planctus”, tj. pieśń w polskim lub łacińskim języku. Dwie pasje nie mają planktów. Wszystkie, z wyjątkiem pierwszej i trzeciej, kończą się inwokacją: Qui passus es pro nobis, Jesu Christe, miserere nobis. Zestawiam pasje w porządku chronologicznym.

- 1) *Passio D. N. Jesu Xti*. Mieści się w zbiorze bernardyńskim z r. 1760 (nr 49 s. 150; por. wyżej: Msze).

Planctus po Pars I:

*Crucem passus subiisti,
Jesu, in qua pependisti...*

Planctus po Pars II:

*Crusifixe, Jesu chare,
Nostrum, Christe, salutare...*

- 2) *Passio* Kotowicza z r. 1767 — zob. rozdz. I nr 19.
Dwa plankty polskie.
- 3) *Passio* Pycha z r. 1778 — zob. rozdz. III nr 50.
Bez planktów.
- 4) *Passio*. Zachowały się tylko fragmenty głosów: A, T, Vno I i Org. Piśmo z XVIII w. Bez planktów.
8° — nr 383/A VIII 23 def.
- 5) *Passio* z r. 1815 — zob. rozdz. II nr 41.
Dwa plankty polskie.
- 6) *Passia ex Dis* z r. 1815 — zob. rozdz. II nr 42.
Dwa plankty polskie.

5. ŚPIEWY NA ROK KOŚCIELNY

Inne utwory wokально-instrumentalne, w liczbie przeszło 250, obejmują arie, motety, koncerty, kolędy (Pastorellae), ofertoria, sekwencje (Prosaе), hymny, pieśni. Zgrupuję je tradycyjnym sposobem według treści, dzieląc na śpiewy: Roku Kościelnego, ku czci N. Sakramentu, Matki Boskiej, świętych Pańskich i przygodne. Zachowam porządek wg numeracji kolejnej, przy czym cyfry oddane kursywą wskażą na pochodzenie utworu sprzed 1800 r. Prócz incypitu tekstu i sygnatury podaję charakter utworu, nazwisko autora, datę (jeżeli zachodzą w rękopisie) oraz ilość głosów wokalnych. Gwiadka (*) oznacza towarzyszenie organu, a dwie gwiaźdzki (**) — akompaniament także innych instrumentów.

a. Na Adwent

- Nr
 274 1° *Rorate, caeli* — 2CATB *
 3° *Mittit ad Virginem* — Prosa — 2CATB *
 — obydwie utwory ułożył Zajączkowski w r. 1710.
 355 *Mittit ad Virginem* — CAT — 1814 r.
 417 1° *Rorate, caeli* — CATB **
 2° *Mittit ad Virginem* — CATB **
 418 *Rorate, caeli* — CAT **
 433 *Rorate, caeli* — fragment (tylko okładka z Org.).
 478 *Ecce Virgo concipiet* — Koncert — C *
- Z polskich pieśni na Adwent jest tylko melodia *Zdrowaś, Maryja* w opracowaniu Zajączkowskiego — nr 274,2^o.

b. Na Boże Narodzenie

- 38 *Turba rustica, mente iucunda* — Aria Neonati — C ** — Conti.
 40 *Jesu dormi, pruna tibi dabo* — Pastorella — CB ** (z dzwonekami).
 50 1° *Salve, Fili pulcherrime* — Aria Pastorella — C ** — Luna.
 59 *In hoc natali gaudio* — Pastorella — C ** — 1771 r.
 95 1° *Jesu, dulcedo mentium* — In F. Circumcisionis Christi
 — ze zbioru: *Concertus 10 — Vox cantans* **
 104 *In natali Domini* — Pastorella — C **
 105 1° *In hoc natali gaudio* — Pastorella — B **
 3° *Collaudemus Christum Regem* — Pastorella — B **
 106 *In hac annua novi anni scena* — C **
 107 *Dormi, mi Jesule* — Aria C ** (z dzwonekami).
 137 3 Ariae pastorales z r. 1818:
 1° *Salve, Fili pulcherrime* — C **
 2° *O Puer parvule, dormi, Jesule* — 2C **
 3° *Plaudite, mundi numina* — B **
 148 *Dormi, mi Jesule, qui es Puellule* — Pastorella — B **.
 200 1° *Salvete, dulces ocelli* — Aria — C **
 266 *Eia mea anima, Bethleem eamus* — Pastorella — C **
 393 *Ey, ey, nostrales* — Kolęda — CATB ** fragm. — Ruciński, 1742 r.
 419 *Nos, coloni, properamus* — CATB **
 428 *Pastores gregem in campo pascentes* — 2C **
 429 *Voces angelicae* — Motet — CATB ** fragm. — 1741 r.
 430 *O pastores, Christi nati* — Fragm. (sam głos altowy).
 431 *Quae vox foraminibus stabuli* — Fragm. (Canto Solo).
 432 *Salve, Jesu* — Pastorella — 2CATB ** fragm. (Org.).
 O polskich kolędach i pastorałkach por. rozdz. II, nr 1—30.

c. Na Wielki Post

- 49 1° *Crucem passus subiisti* — Planctus — na 1 lub 2 gł.
 2° *Crucifixe, Jesu chare* — Planctus — na 1 lub 2 gł.
 54 *O crucis victoria* — Aria — C **
 70 *Stabat Mater* — Pergoleso — CA **
 95 3° *Exsultent christianorum mentes* — (S. Crucis) — Koncert — C **
 110 1° *Crux, ave benedicta* — Aria — 2C **
 2° *Salve, Jesu, summe bonus* — Aria — 2C **
 129 2° *In te credo Sponse* — Aria — 2C **

- 206 1° *Salve, mundi Salvator* — Planctus — C **
 2° *Egredimini, filiae Sion* — Planctus — C **
 420 *Stabat Mater* — CAT *
 435 4° *Vexilla Regi* — 2CB ** — 1755 r.
 O polskich pieśniach wielkopostnych por. rozdz. II nr 31—43.

d. Na Wielkanoc

- 244 *Christus resurgens* — Koncert — 2C ** — Boczkowski, 1700 r.
 256 *Invenerunt Dominum* — Koncert — 2C ** — Fr. V. G.
 265 *Regina caeli* — AT ** — (kryptonim), 1690 r.
 271 *Haec dies, quam fecit* — Motet Krassowski — CATB **
 299 *Victor, subactis inferis* — Motet — Lechleitner — 2CATB **
 341 1° *Haec dies, quam fecit* — Aria — CAT ** — 1815 r.
 2° *Victimae paschali laudes* — Aria — CAT ** — 1815 r.
 357 *Regina caeli* — CA ** — Mrozowski.
 421 *Resurrexit, sicut dixit* — Koncert — C ** — 1726 r.
 422 *Surrexit Christus vere* — Aria — C **
 423 *Triumphat Christus* — Motet — 2CATB ** fragm.
 424 *Haec dies, quam fecit* — 2CATB **
 434 *Regina caeli* — 2C **

e. Na Wniebowstąpienie

- 95 2° *Chori angelici et cives caelici* — Koncert — C **

f. Na Zielone Świąta

- 74 1° *Veni, Sancte Spiritus* — Aria — CA **
 95 4° *Veni, Sancte Spiritus* — Koncert — C **
 139 *Veni, Creator Spiritus* — Motet — CAB **
 245 *Veni, Sancte Spiritus* — Prosa — Boczkowski — CATB ** — 1700 r.
 247 *Beata nobis gaudia* — Motet — CATB ** — O. Damian — 1707 r.
 248 *Veni, Sancte Spiritus* — Koncert — Szarzyński — C ** — 1697 r.
 259 *Veni, Creator Spiritus* — 2C ** — Zajączkowski — 1706 r.
 309 *Veni, Sancte Spiritus* — Prosa — 2CATB ** — 1707 r.
 310 *O ions decori luminis* — Motet — 2CATB ** — 1707 r.
 311 *Nobis Sancti Spiritus gratia* — Motet — CATB ** — 1707 r.
 356 *Veni, Creator Spiritus* — C ** — 1814 r.
 425 *Confirma hoc, Deus* — Motet — CATB **
 426 *Veni, Creator Spiritus* — CATB **
 427 *Veni, Creator Spiritus* — C **
 570 *Veni, veni, columba caeli* — C **
 Na Boże Ciało — zob. ku czci N. Sakramentu.

g. Na Świętą Tróję

- 15 *Te, Deum, laudamus* — CATB **
 95 5° *Profitentes unitatem* — C **
 260 *Te, Deum, Patrem ingenitum* — Motet — CATB ** — Krzewdziński, 1723 r.
 301 *Benedicta sit Sancta Creatrix* — Offertorium — CATB ** — Lechleitner.
 313 *Tres sunt, qui testimonium dant* — 2CB — Koncert — 1709 r.
 317 *Te invocamus, te laudamus* — Motet — CATB ** 1713 r.
 — Tekst podpisany pod *Votum vovi*.

- 324 *Gloria tibi, Trinitas* — Motet — CATB ** — 1724 r.
— tekst podpisany pod *Specie tua*.
6. ŚPIEWY KU CZCI NAJŚW. SAKRAMENTU I DO PANA JEZUSA
- 30 *Pange, lingua* — CA ** — 1814 r.
- 66 1° *O dulcis amor mi, te desidero* — C **
- 75 2° *Adoro te devote* — Aria — A **
- 81 4° *Ave, verum corpus* — Koncert — C **
- 95 1° *Jesu, dulcedo mentium* — Koncert — C **
- 6° *Ave, verum corpus* — Koncert — C **
- 121 *Tantum ergo Sacramentum* — Aria — C **
- 218 1° *Mihi vivere Christus est* — Aria — A **
— do mel. *Ah se fosse intorno*.
- 219 *Laudetur Sanctissimum Sacramentum* — Koncert — A **
- 220 1° *Jesu, Rex admirabilis* — Aria — C **
- 221 1° *Amor mi, Jesu chare* — Aria — A **
- 223 *O christifideles, hic saturate* — Aria — C **
- 224 *Caro et sanguis Jesu amoris* — Aria — 2C **
- 283 *Sub specie panis* — Aria — C ** — Bretner.
- 285 1° *Plaude, exulta, cor meum* — Koncert — C ** — Brentner.
- 308 1° *O amor mi, o dulcor mi*, 2° *O esca viatorum*, 3° *Flammae amoris ad Jesum volate* — B ** — 3 koncerty — Riczeri.
- 312 *Care Jesu, dulcis hospes animae* — C ** def., 1708 r.
- 328 1° *Venisti, o Jesu, donasti me*, 2° *O cor maestum, iam solare*, 3° *Ubi manes, Jesu pie* — A ** — 3 koncerty z r. 1730.
- 333 2° *Dulce cordis epulum, caelitum convivium* — Koncert — C ** — 1736 r.
- 346 *Anima Christi, sanctifica me* — Prosa CAT * — 1816 r.
- 437 1° *Panis Angelicus*, 2° *O sacrum convivium*, 3° *Ad Jesum, Agrum Sacratum*, 4° *Tantum ergo Sacramentum* — CATB ** 4 Motety de Corpore Christi.
- 438 *O Salutaris hostia* — Aria elegans — 2C **
- 441 *Ave, verum corpus* — Koncert — 2CATB.
- 442 *O sacrum convivium* — 2C **
- 443 *Ecce panis Angelorum* — CATB **
- 444 *Quando tandem, Jesu chare* — Koncert — B **
- 445 *O Jesu, mea spes, te desidero* — Koncert — C **
- 446 1° *Te amare, Jesu mi chare* — Koncert — C **
- 2° *Huc, piaae animae, huc properate* — Koncert — C **
- 447 *Maneat cor meum* — Aria — C ** (brak V I).
- 448 *Anima Christi* — CA **
- 449 *Iam me trahere post te, Jesu* — Aria — C **
- 450 *Adoro te devote* — Aria — C **
- 454 *Plaude, exulta, cor meum* — Cantata — C ** fragm.
- 455 *O Jesu mi dilecte* — Fragm. (Alto Solo).
- 456 *Ad Jesum volate et Jesum amate* — Aria — fragm. (Sopran).
- 457 *O Manna venerandum* — Aria — fragm. (Canto Solo).
- 458 1° *Venite ad me omnes* — Aria — C ** fragm.

Częściej powtarzające się śpiewy:

Domine, non sum dignus — nr 253 (Concerto italiano, A **, Bassani), 327

(Koncert, C **, 1725), 343 (2CAT *, 1816), 440 (Koncert, C **), 459 (Concerto italiano, C **, brak C I i Vno I).

Jesu dulcis memoria — nr 24 (Aria, C **), 25, 2° (Aria, C **), 451 (CATB), 452 (T **), 453 (Motet, 2CB **, fragm., 1726).

Lauda, Sion — nr 39, 2° (C **, Chiarini), 66, 2° (Koncert, C **), 75, 1° (Aria, C **), 249 (CATB **, Wronowicz, 1690), 257 (Koncert, CB *, Habermann, 1748), 286 (Aria, C **, Hasse), 460 (fragm.), 439 (Aria, A **, brak Vni I i III).

7. ŚPIEWY DO MATKI BOŻEJ

- 14 *Salve, mundi Domina* — Aria — CA **
- 28 *Ariae duae* — C ** — 1760:
- 1° *Gaude, Mater Deo plena.*
- 2° *Ave, dulcis Mater Christi.*
- 31° *Lingua mea, dic trophaea* — CA **
- 44 *O cunctarum feminarum decus* — Aria, 1771 r.
- 81 1° *Huc, huc, Mariani, huc amatores* — Koncert — C **
— muzyka jak: *Huc, piae animae* (nr 446).
- 92 *O gloriosa virginum* — Aria — 2C **
- 96 Dwie arie (obydwie z pierwotnie włoskim tekstem) — C **:
- 1° *O Mater, intercede, tuus Natus, ut a caede.*
- 2° *Quamvis sciam, quod Mariam*
- 203 2° *Sub tuum praesidium* — Aria — C ** — Ruth.
- 213 *Nativitas est hodie Sanctae Mariae* — T **
- 214 *Sub tuum praesidium* — CATB ** — (brak altu).
- 215 1° *Eia, chori, exultate* — Aria — CATB ** — Victorini, 1769 r.
(także nr 222).
- 221 2° *Virgo, gaude, quod de fraude* — Aria — C **
- 243 2° *Memento, rerum Conditor* — Motet — CATB ** — Szczerowski, 1741 r.
- 250 *Ego Mater pulchrae dilectionis* — Motet — CATB ** — Kobierkowicz, 1740 r.
- 252 *Surge, propera, amica mea* — Koncert — C ** — Wołoszko.
- 268 Cztery motety — CATB ** — Siwiński, r. 1729:
- 1° *Salve, mundi Domina*, 2° *Salve, arca foederis*,
- 3° *Salve, horologium*, 4° *Salve, o puerpera.*
- 278 *Alma Redemptoris Mater* — CATB ** — Zandtfelder, 1726 r.
- 287 *Ave, Maria* — Motet — CATB ** — Lechleitner, 1741 r.
- 285 2° *Mariae dum spiro favorem* — Koncert — C ** — Brentner.
- 289 *Diffusa est gratia* — Motet — CATB ** — Lechleitner, 1741 r.
- 322 *Ad Mariam, cum tribularer, clamavi* — Motet — CATB ** — 1723 r.
- 323 *Maria, gustum sentio* — C ** — 1724 r.
- 324 *Specie tua* — Motet — CATB ** — 1724 r.
— tekst podpisany pod: *Gloria tibi, Trinitas.*
- 335 *Ave, ex omnipotentia Patris* — Motet — CATB ** — 1737 r.
- 337 Dwa koncerty — 2C ** — 1741:
- 1° *Sub tuum praesidium*, 2° *Ad te cor volat.*
- 345 *Omni die* — 2 CAT * — 1816 r.
- 349 *Quem terra, pontus* — 2CB * — 1818 r.
- 460 *Cordis ardor inflammare* — Fragm. (Canto Solo).
- 474 *Tu gloria Jerusalem* — Motet — CATB **
- 475 *Ad plausus, gentes, huc properate* — CATB **

- 476 *Omni die dic Mariae* — CAT 2B^{*}
 477 *Maria, Mater gratiae* — C^{**}
 479 *Sub tuum praesidium* — 2C^{**}
 480 *Quem terra, pontus, sidera* — C^{**}
 483 *Dignare me laudare te* — A^{**}

Częściej powtarzają się śpiewy:

Ave, maris stella — nr 10 (CA^{**}), 105,2^o (B^{**}), 212 (Aria, A^{**}), — 319 (Koncert, C^{**}, 1722).

Ave, Regina — nr 246 (2CB^{**}, Siwiński, 1713), 275 (2C^{**}, M.M., 1714), 295 (CATB^{**}, Lechleitner, 1726), 348 (T^{**}, 1817), 376 (do mel. *Salve, Regina*), 461 (C^{**}), 462 (C^{**}), 463 (2C^{**}), 464 (2C^{**}, brak C II), 465 (fragm.), 484 (fragm. nut chóru OO. Pijarów w Wareżu, 1705), 485—487 (fragm.).

Salve, Regina — nr 23 (C^{**}), 51 (CAB^{**}), 52 (C^{**}, Luna), 64 (2C^{**}), 65 (CATB^{**}, Lechleitner), 126 (Duetto^{**}), 216 (C^{**}, Aria, de Rhein, 1767), 217 (C^{**}, Pichler), 344 (2CAT^{*}, 1816), 347 (2CAT^{*}, 1816), 376 (C^{**}, fragm. „Raki”), 466 (A^{**}), 467—469 (C^{**}), 470 (CAB), 490—492 (fragm.).

8. ŚPIEWY DO ŚWIĘTYCH PAŃSKICH

a. Do św. Andrzeja Ap.

- 134 2° *Canite voce laeta Andreae iam faceta* — Aria — C^{**}

b. Do św. Anny

- 258 *Ista, quam laeti colimus* — Aria — C^{**} — Habermann.
 323 *Psallat poli hierarchia... o Anna* — C^{**} — 1724
 — do mel. *Maria, gustum sentio*.
 511 *Anna, pia mater, ave* — fragm. (Basso).

c. Do św. Benedykta

- 12 Motety — CAB^{**} — Ruth:
 1° *Erat vir Domini*, 2° *Hodie sanctus Benedictus*,
 76 2° *Benedicte, solemnia vocamus ad tripudia* — Koncert — C^{**}
 273 *O felix et beata dies* — C^{**} — Habermann.
 294 *Exsultate, iubilate* — Motet — CATB^{**} — Lechleitner.
 339 *Hodie sanctus Benedictus* — Aria — 2C^{**} — 1814.
 304 2° *Desiderium animae* — *Offertorium* — CATB^{**} — Lechleitner.
 435 6° *Laudibus cives resonent* (od 2 zwr.) — Hymn — 2CB^{**} — 1755.
 436 *Laudibus cives resonent* — Hymn — CATB^{**} — 1755.
 513 *Sanctissime Confessor Domini* — T — (gł. instr. pod nr 238).
 515 *O alme Pater, sancte Benedicte* — Motet — 2 CATB^{**} (brak T).
 516 *Justus ut palma... Sanctissime, Pater Benedicte* — CATB^{**}

d. Do św. Franciszka

- 134 1° *Sancte Pater Francisce* — Aria — C^{**}

e. Do św. Franciszki

- 76 1° *Coronam Franciscae date* — Aria — C^{**}
 441 *Francisca Romana, nobilis matrona* — 2CATB^{**}
 — do mel. *Ave, verum Corpus*.

f. Do św. Gertrudy

- 405 „.....” — 2CB^{**} — Fragm. — Ruth.

g. Do św. Jana Ap.

314 *Valde honorandus est* — Motet — CATB** — 1709.

h. Do św. Józefa

204 *Salve, Pater Salvatoris* — C**

205 *Salve, Pater Salvatoris* — C** — Schermer.

334 *Joseph, fili David* — Koncert — C** — 1736.

509 *O mi Joseph, plus amande* — Fragm. (Canto).

i. Do św. Klary

134 5° *Ad te, o Clara, clamamus* — Aria — C**

j. Do św. Marii Magdaleny

123 *Ad gaudia volate* — Motet — C** — 1734.

k. Do św. Michała Arch.

74 2° *Summe sedis minister* — Aria — CA**

95 8° *Triumphae superne dux* — Koncert — C**

— ten sam utwór pod sygn. nr 518.

221 1° *Princeps gloriosissime* — do mel. *Amor mi Jesu*.

264 *Te splendor et virtus Patris* — *Concertus extemporaneus* — C**

307 *Factum est proelium* — CATB** — Offert. — Lechleitner.

315 *Quis ut Deus amor meus* — Koncert — 2C** — 1711.

435 *Te splendor et virtus Patris* — Hymn — 2CB** — 1755.

l. Do bł. Salomei i bł. Kingi

134 3° *Beata Salomea, adesto, Patrona mea* — Aria — C**
Beata Cunegundis...

ł. Do św. Scholastyki

203 1° *Scholastica venerabilis* — Aria — C** — Ruth.

303 *O beata Scholastica* — CATB** — Lechleitner.

316 *Ave, virgo, Mater Scholastica* — Motet — 2CATB** — 1712.

514 *Sancta Mater Scholastica* — Litanja — fragm. (CT).

517 *Surge, prospera, amica mea* — 2C** — 1814.

m. Do św. Tomasza

118 *Adest dies laetitiae* — CATB**

n. Do Wszystkich Świętych

95 9° *Omnes Sancti triumphantes* — Koncert — C**

119 *Gaudeamus et laetemur* — CATB**

435 3° *Placere, Christe, servulis* — Hymn — 2C** — 1755.

o. Do św. Aniołów

47 *Supernae mentes, astra regentes* — C** — Ruth.

95 7° *Archangeli, salvete, et Angeli* — Koncert — C**

— ten sam utwór pod sygn. nr 518.

p. Do św. Apostołów

254 *In omnem terram* — Motet — CATB** — Ruth.

304 1° *In omnem terram* — Ofertorium — CATB** — Lechleitner.

510 *Tradent enim vos* — fragm. (C — Solo).

r. Do św. Męczenników

- 133 *Gaudeamus omnes in Domino* — C ** (długi utwór).
 201 *Iustorum animae* — Ofertorium — CATB ** — Lechleitner.
 435 2° *Sanctorum meritis* — Hymn — 2CB ** — 1755.

s. Do św. Wyznawców

- 61 2° *Iustus ut palma florebit* — C (a. A) ** — Aria — Bencini.
 261 *Iustus germinabit* — Motet — CATB ** — Sieprawski.
 267 *Plaudite, sidera* — Motet — CATB ** — Sieprawski.
 318 *In virtute tua* — Motet — CATB ** — 1721.
 325 *Iustus germinabit* — Koncert — C ** — 1724.

t. Do św. Dziewic

- 61 1° *Veni dilecta, veni electa*. Aria — C ** — Bencini.
 289 *Diffusa est gratia* — zob. Śpiewy do M. Boskiej.
 324 *Specie tua* — zob. Śpiewy do M. Boskiej.
 334 *Audi, Filia, et vide* — do mel. *Joseph filii David*.
 512 *Prudentes virgines* — Fragm. (2C).
 571 *Salve, (salve) sponsa Christi* — C, V, org.

u. Do św. Patronów

- 81 *Ad te cor volat... sancte Patrone* — Koncert — C **
 117 *Vincenti dabitur corona gloriae* — Solo i chór **
 284 *Vos caelitem favores* — Aria — A ** (brak A i Vno I) — Breytner.
 294 *Exsultate, jubilate* — Motet — CATB ** — Lechleitner.
 329 *Iustum deduxit Dominus* — Motet — CATB ** — 1733.
 338 *Mirabilis Deus in Sanctis suis* — Ofert. — CATB ** — 1741.
 352 *Ergo fidelis anima* — Koncert — C ** — 1725.
 519 *Fundite sonos, caelestes chori* — Aria — A **

9. SPIEWY PRZYGODNE

- 53 *Toto corde Deo jubila* — A **
 73 *Exsultate Deo, adiutori nostro* — Aria — 2C **
 81 3° *Dic mihi quem diligit* — Koncert — C **
 95 10° *Domum tuam, sanctum Numen* — Koncert — C **
 115 *Quam toto caelo erras* — Aria — 2CB ** — 1773.
 120 *In hac die omnes gentes* — Aria — C **
 129 1° *At quid cogitabo in accessu* — Aria — 2C **
 2° *In te credo, Sponse amate* — Aria — 2C **
 145 *O Deus, ego amo te* — Aria — 2C ** — 1814.
 200 2° *Bellae stellae, splendete* — Aria — C **
 202 *Vide, Domine, quoniam tribulor* — Aria — C ** — 1770.
 210 Recitativo i dwie arie — C ** (brak Vno I).
 1° *Ruat licet caelum et terra* — Recitativo.
 2° *Pergat nunc amanti anima* — Aria.
 3° *Ad conventus properate, o mortales* — Aria.
 211 Dwie arie — C ** (brak 2 Vno i Vla) — Hasse.
 1° *Exsultate, fideles, 2° Huc adeste, Angeli*.
 220 2° *Aura beata, plaude iucunda* — Aria — C ** .
 222 2° *Levavi oculos meos in montes* — Ofert. — CATB ** — Loos, 1769.
 241 *Laetatus sum* — CATB ** — Górczycki — 1730.

- 262 *Oderit me tolus mundus* — C ** — Aria — Brandner.
 280 *O quam formosa es* — Aria — CA ** — Caldara.
 281 *Gaudete, ridete mortales* — Koncert — C ** — Brechner, 1728.
 282 *In te confido, o Jesu* — C ** — Aria — Bretner.
 317 *Votum vovi Domino* — Motet — CATB ** — 1713.
 320 *O infelix tempus* — B ** — Koncert — 1723.
 321 *Benedicite, gentes, Dominum* — Motet — CATB ** — 1723.
 330 *Gaude caelum, gaude terra* — Aria — B ** — 1733.
 332 *Concerti due* — C ** — 1735:
 1° *Flammae amoris*, 2° *Non curo mundi vanos honores*.
 333 1° *Quid moraris, o anima mea* — Koncert — C ** — 1736.
 353 *Dulcedo cordium* — Koncert — C ** — 1721.
 435 5° *Caelestis urbs Jerusalem* — 2 CB ** 1755.
 446 3° *O Deus, amo te* — Koncert — C **
 458 2° *Jubilare Deo* — Aria — C ** fragm. (okł.).
 493 *Pompae, divitiae sunt vana res* — Motet — CB **
 494 *Valete, vanitates* — Motet — 2 CB **
 495 *Dirigere et sanctificare* — Koncert — C **
 496 *Vota mea Domino reddam* — Koncert 2C **
 497 *Nihil est in mundo, quod ultra amaret cor meum* — Koncert — C **
 498 *Eia, gentes, ad gaudia volate* — Koncert — C **
 499 *Parendum est, cedendum est* — Concerto pro defunctis — C **
 — 1709 (dla benedyktyнки w Jarosławiu).
 500 *Redemisti nos, Domine Deus* — 2C ** (brak Vno II).
 501 *Pater summae majestatis* — Aria C **
 502 Dwie arie — Fragm. (okł. z org.) — 1732:
 1° *Date serla* — C **, 2° *Ad astra* — A **
 503 *Celebrate singuli, plaudite cuncti* (na cześć jubilatą) — CATB ** —
 (por. nr 118).
 504 *Tubae ferales, resonate contra mortales, bella date* — B **
 — Długi utwór o treści wojennej (z Alleluja!).
 505 *Ah, quis me separabit* — fragm. (Vno, Org.).
 506 *O Deus, ego amo te* — Fragm. (C).
 507 *Munda cor meum* — Aria — Fragm. (A).
 508 *O mi amantissime Deus* — Koncert — 2C ** fragm. (okł.).
 520 1° *O me beatum* — Recitativo — C *
 2° *Castae animae, volate* — Aria — C **

10. ŚPIEWY Z TEKSTEM WŁOSKIM I NIEWIADOMYM

- 208 „..... ..” — Aria — C ** (brak C — jest to prawdopodobnie utwór na same instrumenty).
 209 „.....” — Duetto — CB ** (fragm.) — Schoeffelin.
 218 1° *Ah, se losse intorno altro* — Aria — A **
 2° *Al diletto chel inonda* — Aria — C ** — Schermer.
 85 1° *Ah, perdona al primo affetto* — Aria — C ** — (bez łac. tekstu).
 96 1° *La dolcissima la ella* — C **, brak Org.
 2° *Ciohe ne pui profundo* — C **, brak Org.
 548 *Non dispetto, non riguardo* — C (brak głosów instr.).

Śpiewy z włoskim tekstem, z wyjątkiem *Ah, perdona*, mają również podłożony tekst łaciński.

O polskich pieśniach do Matki Boskiej i Świętych oraz przygodnych por. rozdz. II nr 44—53. Pokażną ilość łacińskich i polskich pieśni kościelnych, jedno- i więcej głosowych, zawierają kancjonały Sandomierskich PP. Benedyktynów.

§ II. UTWORY INSTRUMENTALNE

1. SYMFONIE

Spośród dość licznych utworów instrumentalnych na pierwszy plan wysuwają się symfonie. 39 kompozycji nosi nazwę symfonii, lecz często pod tym określeniem należy rozumieć przegrywkę instrumentalną. Na szesnastu figurują nazwiska autorów, pozostałe są anonimowe. Zespół instrumentalny tworzą najczęściej cztery instrumenty smyczkowe i od 2 do 6 dętych. Jedna symfonia jest kwartetem, a sześć triami smyczkowymi. Niestety tylko 24 symfonie są kompletne; w trzech brak 1—2 głosów, a z innych zachowały się jedynie fragmenty.

- Nr
- 1 Symphonia ex C — 8 głosów — 4 części — Ditters.
- 19 Sinfonia di Camera ex C — 7 gł. — 4 cz. — Stolle.
- 26 Simphonia in B — 6 gł. — 3 cz.
- 36 Synphonia ex D — 8 gł. — 3 cz. — van Maldere.
- 42 Symfonia (in D) — 6 gł. — 3 cz.
- 63 Sinfonia in G — 8 gł. — 4 cz. — Neumann.
- 80 Sinfonia ex D — 8 gł. — 5 cz. — Bohdanowicz.
- 91 3 Synfonie (tria) z r. 1818:
 a) in F — 3 gł. — 1 cz.
 b) in B — 3 gł. — 2 cz.
 c) in D — 3 gł. — 1 cz.
- 93 Grande Sinfonie (in D) — 7 gł. 4 cz. — Pleyel.
- 94 1° Sinfonia (in C) — 3 gł. — 3 cz.
 2° Sinfonia (in D) — 3 gł. — 3 cz.
- 127 Symphonia (ex D) — 7 gł. — 3 cz. — Dresden.
- 135 Sinfonia ex D — 8 gł. — 3 cz. — Marescalchi.
- 136 Sinfonia ex B — 10 gł. — 3 cz. — Marescalchi.
- 141 Symphonia ex D — 6 gł. — 3 cz., def.
- 233 Sinfonia ex D — 8 gł. — 3 cz.
- 234 Sinfonia ex B — 6 gł. — 3 cz., def.
- 235 Synfonia ex Dis — 7 gł. — 3 cz. — Toëschl.
- 236 Sinfonia (ex F) — 6 gł. — 3 cz.
- 237 Sinfonia (ex D) — 5 gł. — 4 cz.
- 239 Sinfonia in D — 10 gł. — 3 cz. — Neumann.
- 240 Symphonia toni D — 8 gł. — 3 cz. — Sacchini.
- 263 Symphonia ex D de Nativitate — 3 gł. — 3 cz., 1759 r.
- 396 Sinfonia ex D — 6 gł. — 3 cz. — Galuppi, fragm.
- 401 Synfonia — 9 gł. — Pleyel, fragm.
- 402 Synfonia ex F — 6 gł. — 3 cz. — Puschmann, fragm.
- 403 Symfonia ex C — 4 gł. — 3 cz. — Ziegler.
- 521 Symphonia (in F) — 3 gł. — 3 cz., 1741 r.
- 522 1° Symphonia ex Dis — 8 gł. — 4 cz., fragm.
 2° Symphonia (ex D) — 3 cz., fragm.

- 523 1° Sinfonia (ex C) — 3 cz., fragm.
 2° Sinfonia (in D) — 3 cz., fragm.
 3° Sinfonia (in D) — 3 cz., fragm.
 524 1° Symphonia ex G — 3 cz., fragm.
 2° Sinfonia (in G) — 3 cz., fragm.
 3° Symphonia ex D — 7 gł., fragm.
 525 1°—4° Fragmenty czterech cyklicznych, trzyczęściowych utworów bez oznaczenia, ze są symfoniami.

2. UTWORY KAMERALNE

Oprocz symfonii mamy jeszcze utwory instrumentalne o takich nazwach jak: uwertura, parthia, cassatio, zori, kącik, concerto, trio, duet. Tak w symfoniach, jak w tych kompozycjach nie użyto perkusji.

- 9 Cassatio in G — 4 gł. — 4 cz. — J. Haydn.
 33 Zori ex B — 7 gł. — 2 cz. — Kamiński.
 34 Trio (in Es) — 3 gł. — 2 cz.
 35 Kącik (6 wariacji in B) — 7 gł. — Kamiński.
 41 Pięć dwu- i trzyczęściowych duetów skrzypcowych i trzy krótkie etudy — Brak Vno II.
 56 Overtura (in D) — 8 gł. — 4 cz. — Danesi.
 67 Cassatio (in Es) — 4 gł. — 4 cz.
 132 Cassatio (in) B — 4 gł. — 5 cz. — J. Haydn.
 251 Parthia in C — 5 gł. — 3 cz. — Gołąbek.
 406 Trio (6 utworów) — 3 gł. — Pugnani, def.
 526 Trzy polonezy (?) — Rodowski — fragm. (Vno I).
 527 Adagio, Allegro i 8 Preludiów in C — 5 gł. — Brak Vno I.
 528 Kwintet na dęte instr. w D. — 3 cz.
 529 Tercet skrzypcowy — Brak Vno II.
 530 Trio — 3 gł. smycz. — 6 numerów.
 531 Dwa preludia ze wstępem — 3 gł. sm.
 532 Trzy krótkie utwory taneczne — 3 gł. sm.
 533 Polonez (?) — 3 gł. sm. — Brak Vno II.
 534 Overtura — 3 gł. sm.
 535 Moderato (in F) — Duet skrzypc.
 536 Dwa utwory taneczne — Duet.
 537 Duetto 1-mo i 2-do na skrzypce — Brak Vno II.
 538—540 Fragmenty utworów tanecznych, wariacji, sonat i in.
 541 Dziewięć utworów — 3 gł. sm.
 542 22 utwory — Tylko głos fagotu, fragm.
 543 Sonaty (7) i suity (8) — Tylko głos basu cyfr., fragm.
 544 Zbiór 21 menuetów (?) — Tylko Fondamento, fragm.
 545 Zbiór 20 trzyczęściowych utworów — Tylko głos basu, fragm.
 546 Melodie taneczne na nieokreślony instrument, jedna z basem.
 581 Zeszyt zawierający początkowe ćwiczenia i utwory na wiołę.
 582 Zeszyt z utworami na gitarę (?) na 2 i 3 gł.
 586 Krakowiaki, walce, mazur na 1 gł.
 L. 1680 Zeszyt z utworami tanecznymi na 1 i 2 gł. Między in. mazur Białobrzezkiego, Donata, polonez Stefanowskiego. Są też utwory na fortepian i teoria muzyki.
 L. 1646 Zeszyt z utworami tanecznymi na gitarę (?) na 2 i 3 gł.

3. UTWORY NA FORTEPIAN

Na muzykę fortepianową, wzgl. na klawesyn składają się w zbiorze sandomierskim formy klasyczne, jak sonata, wariacje, partita, aria, menuet, rondo, ponadto w wielkiej ilości współczesne tańce, jak polonez, mazur, krakowiak, marsz, kozak, węgier, angielski, galop, gawot, kadryl, kotylion.

- 4 Wariacje na klawesyn — Cramer.
- 5 Trzy mazury i walc.
- 6 Mazur Majewskiej, kadryl, katarynka, radawaczka.
- 7 Trzy polonezy na klawesyn.
- 8 Temat z wariacjami — Kuttricz(-ria).
- 13 Parthia na klawesyn — Janisch.
- 17 Rondo z krakowiakiem — Janicki.
- 18 Sześć polonezów — Barcicki.
- 20 Trzy polonezy.
- 21 Sonata na klawesyn — Just.
- 24 Andantino z wariacjami na klawesyn — Pleyel.
- 72 Fuga pastoralis (2 fugi), Pastorall-Galopp.
- 481 Zeszyt z utworami, przeważnie tanecznymi; kompozycje Hoffmeistera, Gardela, Pleyela, Schalla; teoria muzyki.
- 548 Utwory różne, m. i. taneczne, mazur Puchalskiego.
- 549 Utwory różne, m. i. taneczne, walce Szymanowskiego i Ypsylantego.
- 550 Sonaty (5), utwory taneczne.
- 551 Utwory taneczne; mazury Krogulskiego i Filipowicza.
- 552 Zeszyt z różnymi utworami, m. in. Kuklana i Wygrzywalskiego.
- 553—554 Utwory różne, nietaneczne.
- 555 2 polonezy i 2 marsze.
- 556 Polonez i walc Danielskiego.
- 557 Mazur Elsnera.
- 558 Wariacje Leopolda.
- 559 Polonez, walc Turowicza; polonez Nowakowskiego.
- 560 Polonez i walc Stolpego.
- 561 Polonez Rossiniego.
- 562 Polonez Rossochalskiego i Wintera (opr. Raszek) — po jednym.
- 563 Polonez w C.
- 564 5 polonezów — brak pierwszego.
- 565 Utwory taneczne; polonezy, mazur, marsz.
- 566 Utwory taneczne; aria Rossiniego.
- 567 Fundamento pro Clavicembalo — tylko okładka.
- 568 Mazur.
- 569 Wariacje, Allegro.
- 573—576 Polonezy, wariacje, marsz, walce i in. utwory.
- L. 1679 Album z różnymi utworami, jak wariacje Gelinka (7 cykli) i Paisiello-go, rondo J. Haydna, menuet Beethovena; polonezy, mazury, walce, marsz i in.

4. UTWORY NA ORGANY

Zachowana spuścizna nutowa świadczy o bardzo niskim stanie ówczesnej muzyki organowej. Poza szkicem dwóch fug pastoralnych i kilku przegrywek w księdze benedyktyнки Dziewulskiej brak wartościowszych kompozycji. Za preludia służyły formy muzyki klasycznej, jak symfonia, sonata, wariacje,

aria — oraz muzyki tanecznej, jak menuet, marsz, galop i in. Opracowania pieśni organisty kolegiaty sandomierskiej, Jana Boguńskiego, jak również te, którymi posługiwały się benedyktynki, ograniczają się do najprostszej harmonii, stosowanej nieudolnie i błędnie. Charakterystyczną cechą tych opracowań są biegniki naprowadzające przed każdym odcinkiem melodii.

- 72 Fuga pastoralis — dwie małe fugi na temat 2 wzgl. 3 kolęd łacińskich. Po tych utworach następuje Pastorall-Galopp w stylu fortepianowym.
- 589 Zeszyt z melodiami chorału i mszy figuralnych. Towarzystwo organowe do hymnów, Te, Deum i in.
- 590 *Gozkie Zale — Ach, ciężka żalność* — tow. org.
- 591 *Godzinki, 2 kolędy, Co nam nakazuje* — tow. org.
- 592 *Te, Deum; Fian!, Domine* — tow. org.
- 594 Towarzystwo organowe do śpiewów łacińskich i polskich. (*Benedykcie, Ojczy; Dobry dzień* — na Boże Ciało).
- 595 Melodie chorałowe i bas cyfrowany do śpiewów łacińskich i polskich (*Chrystus zmartwychwstan jest* i 2 inne).
- L 1647 *Nieszpory łac., Godzinki* i in. pieśni pol. — tow. org.
- L 1681 Hymny kościelne łac. i pol., tow. org. Boguńskiego, 1829 r.
- L 1668 Gruba książka, zawierająca bas cyfrowany, a częściowo dyszkant do śpiewów łac.; ponadto dużą ilość przegrywek organowych w stylu fortepianowym, a zaopatrzonych w tytuły form klasycznych i tańców. Nuty napisała benedyktyńska Jadwiga Dygulska w r. 1796.
- L 1669 Książka z nutami, także przez p. Dygulską pisana; zawiera bas cyfr. i dyszkant do mszy łacińskich i pieśni polskich („Plankty na Post Wielki” i „Pieśni sobotnie do wotywy służące”).

TEORIA MUZYKI

Kilkakrotnie napotykaemy w nutach sandomierskich na krótkie notatki z dziedziny wstępnych wiadomości muzycznych. Poznajemy z nich, że u PP. Benedyktyniek długo, jeszcze do początku XIX w., utrzymywały się pojęcia dawnej teorii muzyki. Oto kilka wyrażeń z tej teorii: „Kondycje muzyczne: w muzyce jest liter 7, te zaś litery są klawiszami i tonami. Semitonów jest pięć: Cis, Dis, Fis, Gis, B”. Cała nuta zwana jest galką, półnuta — ogonatką, ćwiartka — fuzą prostą, ósemki — fuzami raz wiązаныmi. Noty z ligami — to nasze legato, noty wybitne — to staccato, trynki — to triole. Takt prosty: C; Allabreve $\frac{2}{2}$; Allabreve małe: $\frac{2}{4}$; Proporcja wielka: $\frac{3}{1}$; Proporcja mała $\frac{3}{4}$. Sposób solmiczacji odbywa się „przez proste, bemu i diezys”⁹.

CATALOGUS VETUSTISSIMORUM MANUSCRIPTORUM MUSICORUM IN BIBLIOTHECA SACRI SEMINARII SANDOMIRIENSIS STATUTORUM

Summa r i u m

In Bibliotheca Sacri Seminarii Sandomiriae insunt plures fasciculi notarum musicarum tum vocibus hominum atque instrumentorum, tum solis instrumentis musicis destinatarum. Horum fasciculorum musicorum maior pars Virginum Benedictinarum erat, quarum coenobium extantibus nunc Sacri Seminarii aedificiis claudebatur. Cui collectioni chartae musicae abolitorum monasteriorum coetuumque symphonicorum postea annumeratae sunt. Quae notae, praecipue verbis latinis instructae, decursu XVII et XVIII ac prima parte XIX saeculi compositae sunt.

⁹ Por. sygn. nr 481 s. 11 nr 482 s. 1, L. 1680 k. 77, L. 1644 s. 480.

Praesentatum studium quattuor capitibus constat. Capite I res agitur de quinquaginta Polonis in re musica compositoribus, quorum viginti adhuc non notabantur. Pariter non pauca composita opera ignorabantur. Caput II de musicis compositionibus, quas in toto verba Polona comitantur, praesertim de 30 carminibus atque canticis pastoralibus in Christum natum datis, tractat. Paene omnia haec opera ignota ignotorumque auctorum sunt, quod etiam de plancibus musicis hic allectis valet. Pauca tantum cantica de rebus profanis dicunt. Capite III opera perigrinorum auctorum musicorum 63 nempe: bohemorum, germanorum, italorum, gallicorum recensentur. Ex musica, quae classica dicitur, 3 opera J. Haydn unumque opusculum L. van Beethoven hic inveniuntur. Inter alios, olim notos et celebres, qui suo tempore floruerunt: Pergolese, Graun, Ditters, Mysliweczek citantur, quibus prorsus ignota nomina auctorum adduntur. Capite IV, rerum sententiarumque musicae artis ratione habita, omnia opera vocibus instrumentisque apta, nominibus ornata, aut appellationum expertia simul cumulantur. Eodem modo cunctae compositiones musicae instrumentis solummodo destinatae comparantur. In nonnullis notarum fasciculis saeculo XVIII et ineunte saec. XIX factis brevia quaedam scholia ad mentem vetustioris scientiae musicae composita conspiciuntur.